

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้
ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 5

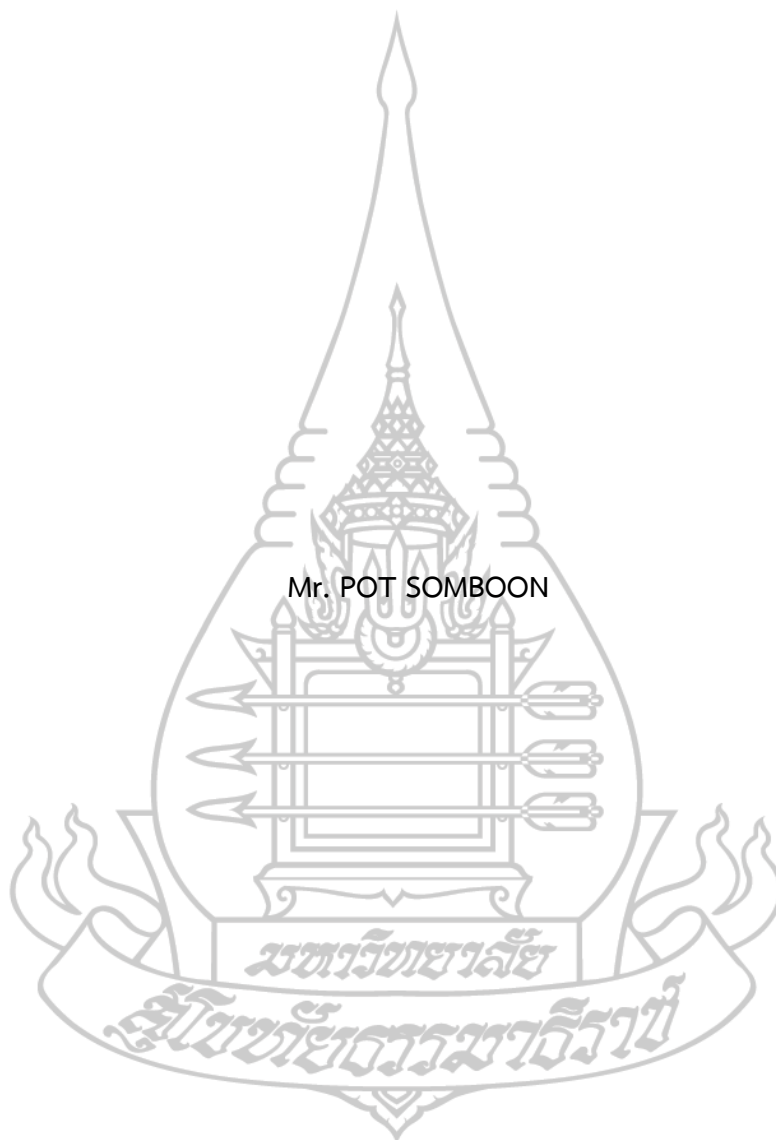
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา

บริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Skills of School Administrators in the 21st Century that Affect
Teachers' Learning Management in Schools under the Office of Khon
Kaen Primary Education Service Area 5

Mr. POT SOMBOON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
ชื่อและนามสกุล	นายพล สมบูรณ์
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ดวงแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พวงสมจิตรร์)	
	กรรมการ
(อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์)	
	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ดวงแก้ว)	

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของ
ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผู้วิจัย นายพส สมบูรณ์ รหัสนักศึกษ 2642300012

ปริญญา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.

รัตนา ดวงแก้ว ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา และ 4) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากโปรแกรม G*Power จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรข้าราชการครูในแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่าเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 และการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล 2) การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นที่ผู้เรียนสำคัญ การวัดและประเมินผล การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ และการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูง และ 4) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ และร่วมกันทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาได้ร้อยละ 44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, การจัดการเรียนรู้, ประถมศึกษา

Thesis title: “The Skills of School Administrators in the 21st Century that Affect Teachers’ Learning Management in Schools under the Office of Khon Kaen Primary Education Service Area 5”

Researcher: “Mr. POT SOMBOON”; ID: “2642300012”;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Lieutenant Dr. Chulalak Sorapan;(2) Associate Professor Dr.

Ratana Daungkaew ; Academic year: 2023

Abstract

The purposes of this research were to study (1) the skills of school administrators in the 21st Century; (2) the learning management of teachers in schools; (3) the relationship between the skills of school administrators in the 21st Century and the learning management of teachers in schools; and (4) the skills of school administrators in the 21st Century that affect the teachers’ learning management in schools under the Office of Khon Kaen Primary Education Service Area 5.

The research sample consisted of 327 official teachers in schools under the Office of Khon Kaen Primary Education Service Area 5, obtained by stratified random sampling based on the division of the sample according to the proportion of the official teacher population in each of districts. The sample size was calculated using G*Power Program. The employed research instrument was a rating scale questionnaire on the skills of school administrators in the 21st Century, with reliability coefficient of .98, and on the learning management of teachers in schools, with reliability coefficient of .97. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings indicated that (1) the skills of the school administrators in the 21st Century as a whole was rated at the high level; the specific skills of the school administrators could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: the skill of vision; the skill of creative thinking; the skill of human relationship; the skill of communication; and the skill of digital technology, respectively; (2) the overall learning management of the teachers in the schools was rated at the high level; the specific aspects of the teachers’ learning management could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: the aspect of using the media in learning management; the aspect of organizing the learner-centered learning activities; the aspect of measurement and evaluation of learning; the aspect of determination of learning objectives; and the aspect of using the curriculum in learning management, respectively; (3) the skills of the school administrators in the 21st Century correlated positively with the learning management of the teachers in the schools, with the correlation coefficients being at the moderate level to the rather high level, which were significant at the .01 level of statistical significance; and (4) the skills of the school administrators in the 21st Century affecting the learning management of the teachers in the schools were the four following skills: the skill of creative thinking, the skill of communication, the skill of digital technology, and the skill of human relationship. They could be combined to predict the learning management of the teachers in the schools by 44 percent, which was significant at the .05 level of statistical significance.

Keywords : Skill of school administrator; 21st Century; Learning management; Primary education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ดวงแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พวงสมจิตร ประธานกรรมการสอบที่ช่วยให้คำแนะนำเพิ่มเติมเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ อึ้งปัญส์ตวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เรืองสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ และ อาจารย์ ดร.อาจารี คุ้มธนไพศาล เป็นอย่างยิ่งที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในแขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน เพื่อนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความรู้ สนับสนุนช่วยเหลือ ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณครอบครัวและมิตรสหายทุกท่านที่คอยให้ความห่วงใย และเป็นกำลังใจรวมทั้งให้การสนับสนุนในการศึกษาจนประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

นายพส สมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐาน	7
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	7
นิยามศัพท์	9
ประโยชน์ที่ได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	13
การจัดการเรียนรู้ของครู	42
บริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	82
การวิเคราะห์ข้อมูล	83
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	87
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	95
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	101
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	102
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
สรุปการวิจัย	106
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	138
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	139
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	142
ค ค่าสถิติต่าง ๆ.....	151
ง สำเนาหนังสือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	165
ประวัติผู้วิจัย	174

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์ตัวแปรด้านทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	27
ตารางที่ 2.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	55
ตารางที่ 2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ระหว่างปีการศึกษา 2560 ถึง 2564	72
ตารางที่ 3.1 ขนาดตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม แยกตามอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	80
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	87
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวม	89
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านวิสัยทัศน์	90
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะ และระดับของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านความคิดสร้างสรรค์	91
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการสื่อสาร	92
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	93
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านมนุษยสัมพันธ์	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวม	95
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้	96
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	97
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ	98
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู	99
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	100
ตารางที่ 4.14 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5	101
ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์ การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของ ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่	102
ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ (B) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนน มาตรฐาน (β) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน (Std.error) ของสัมประสิทธิ์สมการถดถอย และการทดสอบนัยสำคัญของ ของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย	104

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 7

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของประเทศไทยตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มีเป้าหมายหลัก 4 ประการ คือ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทผู้ดีของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ และบรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) และ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) คุณภาพของผู้เรียนควรต้องเกิดจากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี เพราะการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนก้าวทันความเปลี่ยนแปลงแล้วยังเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้เจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจร่างกายและสังคม ซึ่งกลไกที่จะขับเคลื่อนทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ สิ่งที่เป็นและหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ การพัฒนาการศึกษา ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทักษะของผู้บริหาร การวางแผนการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของครู การพัฒนาครู กิจกรรมการสอน สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการศึกษา สถานศึกษา และผู้เรียนให้มีความเจริญก้าวหน้า และก่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ แต่ในสภาพความเป็นจริงคุณภาพของผู้เรียนในสังคมไทยเกิดจากการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนให้กับผู้เรียน

ดังนั้น ประสิทธิภาพการเรียนจะขึ้นอยู่กับความสามารถและเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ถ้าผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญเพราะเป็นกิจกรรมของผู้ปฏิบัติงาน และมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและพัฒนาคอนอย่างต่อเนืองและสม่ำเสมอ โดยมีความรู้เป็นเครื่องมือ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ของครูควรประกอบด้วย การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู และการวัดและประเมินผล มีการจัดระบบ จัดองค์ประกอบ หรือความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ครูควรจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทักษะการจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ซึ่งจะเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาและสร้างขึ้นในตัว อันจะนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียนที่พร้อมสำหรับสังคมฐานความรู้ต่อไปในอนาคต (พวงผกา บวรินทร์เพ็ญ, 2560)

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังมุ่งเน้นการสอนที่ยึดเนื้อหาตามหลักสูตรในหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว และครูยังไม่มีความเข้าใจที่ชัดเจนเรื่องการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันเนื่องมาจากระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ ดังจะเห็นได้จากปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ ปัญหาการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว รวมทั้งยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา-(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ทั้งนี้ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล จึงเห็นได้ว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสำคัญด้านการเตรียมการ ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 โดยครูจะต้องพัฒนาด้านการเตรียมตนเองในศตวรรษที่ 21 เพราะหากต้องการให้นักเรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ครูต้อง

เตรียมตนเองให้มีทักษะดังกล่าวก่อน (อัญชลี เรือนแก้ว, วรรณดี แสงประทีปทอง, และสมคิด พรหมจ้อย, 2550) แต่การพัฒนาของครูเพื่อให้มีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ควรได้รับแรงสนับสนุนและส่งเสริมจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ของครู เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการจัดการเรียนรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญและจุดมุ่งหมายหลักของการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน (นริศสรา บุญสะอาด, 2563)

ในศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง ย่อมส่งผลกระทบต่อทุกสาขาวิชาชีพและทุกองค์การอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้หากพิจารณาถึงผลกระทบของศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่หลัก คือ การจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้ วินัย และคุณธรรมให้แก่ผู้เรียน โดยผ่านการจัดการเรียนรู้ของครู และการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องมาจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ ขั้นเตรียมการและวางแผน ขั้นดำเนินการและกำกับติดตาม ขั้นประเมินและสะท้อนผล (ภิญโญ วงษ์ทอง, 2564) โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกหัด ฝึกกระทำ และรับการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวรตามขีดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นโลกยุคใหม่ที่มีความผันผวน (Volatility) ไม่แน่นอน (Uncertainty) สลับซับซ้อน (Complexity) และคลุมเครือ (Ambiguity) หรือที่เรียกว่า VUCA World (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2562) ดังนั้น ผู้นำทางการศึกษายุคใหม่จึงควรมีบทบาทที่แตกต่างไปจากเดิม จำเป็นต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเอง เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นทักษะที่เน้นการบริหารโดยใช้กลยุทธ์และกระบวนการในการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา (มนทาทิพย์ นามนุ, 2561)

จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลให้เกิดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม และทักษะการคิดเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ตลอดจนส่งผลต่อแนวทางในการบริหารและจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและองค์กร (นริศสรา บุญสะอาด, 2561) สอดคล้องกับ มลฤดี สวนดี (2565) ที่ได้ทำการศึกษา

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .86 การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่ดีนั้น จะต้องอาศัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในหลาย ๆ ด้าน เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจทุกด้าน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งการจัดการเรียนรู้ของครูจะเป็นกระบวนการที่ทำให้พาผู้เรียนและสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการนำของผู้บริหารสถานศึกษา ผ่านการแสวงหาความรู้ทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และนำประสบการณ์จากการบริหารสถานศึกษา มาพัฒนาสถานศึกษาให้มีความสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิมล ทองจำรัส, 2561)

แต่การทดสอบวัดความรู้และความคิดรวบยอดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET : Ordinary National Educational Test) อาจกล่าวได้ว่า เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะการสอบ O-NET เป็นการประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งในปีพุทธศักราช 2564 พบว่าผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีผลการทดสอบ O-NET จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังกัด จังหวัด และระดับประเทศ มีระดับคะแนนทดสอบระดับชาติ (O-NET) ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และที่น่าสนใจ คือ กลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่มโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 การเพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยทางเขตพื้นที่การศึกษาได้มีมาตรการ ได้แก่ ปรับปรุงหลักสูตรในระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการ ให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งการนำนโยบายดังกล่าวลงสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาให้

บรรลุเป้าหมายได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองนกลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกระดับยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการเพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยเฉพาะในด้านตัวผู้เรียนให้มีสมรรถนะ และมีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งกำหนดมาตรการ ได้แก่ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน เนื่องจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 และต่ำกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ ซึ่งการนำนโยบายดังกล่าวลงสู่การปฏิบัติด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองนกลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะใดบ้างที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งข้อค้นพบจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครูให้ทันการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถใช้ผลการวิจัยในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารและครูเพื่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2.2 เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2.4 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

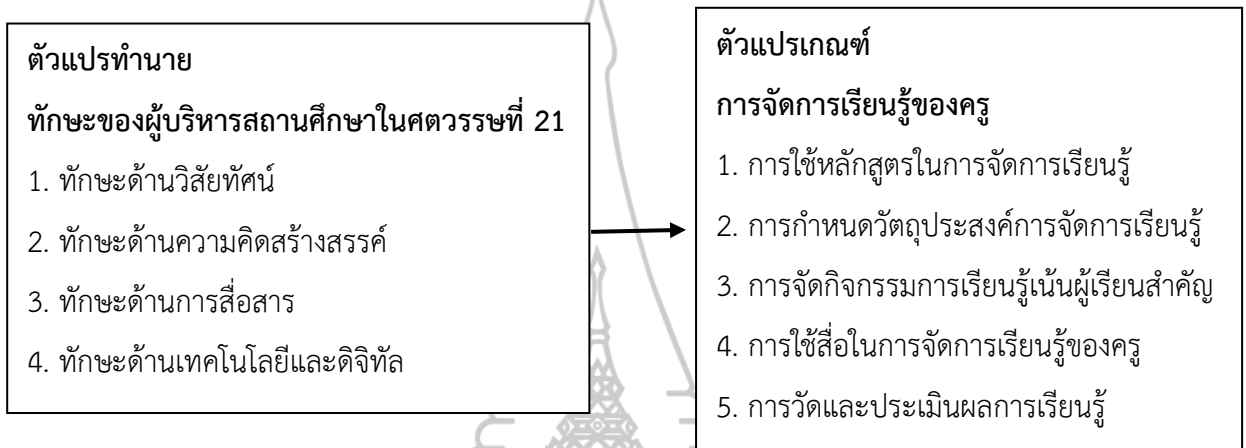
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหลักการ แนวคิด ทฤษฎี แล้วทำการสังเคราะห์ตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่ามีตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ตัวแปรทำนาย ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ 2) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และ 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (กรรณิกา เรตมอนด์, 2559; ไกรสร เจียมทอง, 2561; ไชยา ภาวะบุตร, 2560; โชษิตา ศิริมัน, 2564; พรทิพย์ มงคลเสถียร, 2563; มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561; วิไลวรรณ พ้อคำข้าง และ รัตนา กาญจนพันธุ์, 2564; ศุภโชค ปิยะสันต์, 2564; สุวิมล ทองจำรัส, 2561; อนิรุทธิ์ อมรแก้ว, 2562; Bakht, 2022; Phonsa, 2019; Raksanakorn, 2020;)

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ 4) การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู และ 5) การวัดและประเมินผล (กุลิสรา จิตรชญาวนิช, 2562; จิติมา วรณศรี, 2557; ทิศนา แหมมณี, 2545; ประไพ ฉลาดคิด, 2548; พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560; พัชณูชิสสา อภิกุลวราศิษฐ์, 2560; สลิตา รินสิริ,

2558; สกกุลการ สังข์ทอง, 2562; อิทธิณัฐ ต้นติวีทิตพงษ์, 2558; Anderson, 1997 อ้างถึงใน วไลดา อุ๋นเรื่อน, 2563; Arends, 1999 อ้างถึงใน พัชรี ปิยภันท์; Hough and Duncan, 1970 อ้างถึงใน สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี; Joyce and Weil, 2004, อ้างถึงใน วไลดา อุ๋นเรื่อน, 2563;) ซึ่งสรุปได้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐาน

4.1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

4.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อยหนึ่งทักษะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

5. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยมีขอบเขต ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาความรู้ที่ได้จากแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ขอบเขตเนื้อหาของ ตัวแปรทำนาย คือ ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

และตัวแปรเกณฑ์ คือการจัดการเรียนรู้ของครู มีหลากหลายตัวแปรย่อย โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะตัวแปรที่มีความถี่สูงสุด 5 ลำดับแรกจากตัวแปรทำนายและ 5 ลำดับแรกจากตัวแปรเกณฑ์ที่สังเคราะห์ได้ทั้งหมด ซึ่งมีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

5.1.1 ตัวแปรทำนาย ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านการสื่อสาร 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และ 5) ทักษะด้านวิสัยทัศน์

5.1.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ 4) การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู และ 5) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้มุ่งศึกษาในบริบทของศตวรรษที่ 21

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู จำนวน 2,283 คน จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 260 แห่ง ภายใน 7 อำเภอ ปีการศึกษา 2565

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

จากตารางวิเคราะห์ตัวแปร ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์จากนิยามที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรทำนาย คือ ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 และตัวแปรเกณฑ์ คือ การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะตัวแปรที่มีความถี่สูงสุด 5 ลำดับแรกจากตัวแปรทำนายและ 5 ลำดับแรกจากตัวแปรเกณฑ์ที่สังเคราะห์ได้ทั้งหมด ทำให้มีขอบเขตด้านตัวแปร ดังนี้

5.3.1 ตัวแปรทำนาย ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ 2) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และ 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

5.3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ 4) การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู และ 5) การวัดและประเมินผล

5.4 ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยทำการศึกษาระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2565 – มกราคม พ.ศ.2567

6. นิยามศัพท์

6.1 ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้งภายนอกและภายในมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา สามารถคิดสิ่งแปลกใหม่ที่ได้จากการแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ มีการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทักษะคิด และการแลกเปลี่ยนความคิดได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม รู้จักการเจรจาต่อรองโน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และเข้าใจความแตกต่างและความต้องการของครู รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติครู เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

6.1.1 ทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และมีแนวทางปฏิบัติในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันกับครูในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์

6.1.2 ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ เพื่อสร้างแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และนำมาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งนำมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษาและครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้องแรงบันดาลใจให้ครูในสถานศึกษาได้ริเริ่มพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม และพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

6.1.3 ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทักษะคิด และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำหรือชี้แนะแก่ครูในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ในการสื่อสารภายในสถานศึกษา และเข้าใจผลกระทบในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร

6.1.4 ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล

ข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และแก้ไขปัญหาในการทำงาน

6.1.5 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้เกียรติครูในสถานศึกษา ใช้หลักจิตวิทยาส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน ยึดหลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขความขัดแย้ง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อครูในสถานศึกษาทำในสิ่งที่ถูก

6.2 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นวงจรต่อเนื่อง โดยผ่านประสบการณ์หรือการฝึกหัด ฝึกกระทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การนำเสนอข้อมูลการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ผ่านกิจกรรมและการเสริมแรงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

6.2.1 การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมของครูในสถานศึกษาที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ มีการเลือกวิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พร้อมทั้งการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษา ว่าดำเนินการด้วยความถูกต้องหรือมีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่

6.2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยครูเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่มีความครอบคลุม มีความชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน

6.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง มีลักษณะเชิงรุก และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้

6.2.4 การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง การนำสิ่งที่อยู่รอบตัว มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

6.2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและประเมินผลความรู้ในสาระวิชาแกน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 มีการบูรณาการวิธีการประเมิน และใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยใช้กรอบการประเมินที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปัน ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

6.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ให้แก่ประชากรในวัยเรียนของพื้นที่บริการ 7 ดังนี้ อำเภอชุมแพ อำเภอสีชมพู อำเภอหนองเรือ อำเภอภูเวียง อำเภอหนองนาคำ อ.เวียงเก่า และอำเภอภูผาม่าน

6.4 ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำสารสนเทศจากงานวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่ต้องการได้ชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 นำผลการวิจัย มาพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21

7.3 ครูสามารถนำสารสนเทศจากงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของสถานศึกษา

7.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 นำผลการวิจัยมากำหนดเป็นโครงการเพื่อจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า เอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเนื้อหาสาระตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความหมายของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 1.3 ความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 1.4 องค์ประกอบของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 1.5 แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. การจัดการเรียนรู้ของครู
 - 2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - 2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้
 - 2.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
 - 2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้
3. บริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
 - 3.1 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
 - 3.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
 - 3.3 คุณภาพการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การให้บริการแก่ประชาชนโดยสถานศึกษาของรัฐ โดยนำหลักการว่าด้วยบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี หรือธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) กำหนดความหมายของคำว่า “บริหาร” คือ การดำเนินการ การจัดการ และให้ความหมายคำว่า “จัดการ” คือ สิ่งการควบคุมงาน ดำเนินงาน ดังนั้น การบริหาร หมายถึง การจัดการควบคุมงานหรือการดำเนินงาน สอดคล้องกับ สมจิตร์ อุดม (2547) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของสถานศึกษาเอกชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด เกิดประสิทธิภาพในด้านการบริหารโรงเรียน รูปแบบการจัดการศึกษาการลงทุนทางการศึกษาและการบริหารหลักสูตร

ณัฐรฎา พวงธรรม (2553) ได้สรุปว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

จันทร์เพ็ญ ธนะฤกษ์ (2555) ได้สรุปว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามาร่วมกันดำเนินการวางแผนและร่วมกันจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุกด้าน เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อำนวยการ พลรักษา (2556) ได้สรุปว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบ ระเบียบตามกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา ทั้งในด้านบุคลากร ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

วีรชน บัวพันธ์ (2561) ได้สรุปว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและชุมชนจัดการควบคุมดูแล และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินไปตามนโยบายและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและโรงเรียนเป็นที่ยอมรับของสังคม

กล่าวโดยสรุปการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบระเบียบ ตามกระบวนการทำงานของคณะบุคคลหลายฝ่าย เพื่อร่วมกันดำเนินการวางแผนและจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม

1.2 ความหมายของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทักษะของผู้บริหาร (Managerial Skills) ย่อมมีความสำคัญต่อผู้บริหารในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายโดยผันแปรไปตามระดับขั้นขององค์กร ทักษะ (Skill) คือ ความสามารถในการนำความรู้ความชำนาญมาปฏิบัติ ทักษะของผู้บริหารที่สำคัญควรมี 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) และทักษะด้านการประสมแนวความคิด (Conceptual Skill) (Katz, 1955 อ้างถึงใน จิตรจรรยา ทรงวิทยา, 2561)

ศตวรรษที่ 21 ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นควรประกอบด้วยความรู้ใฝ่เรียนรู้ ทักษะในเชิงการบริหารงานเป็นอย่างดี กล้าคิดกล้าพูดกล้าตัดสินใจเป็นนักประสานงานที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นผู้นำ เป็นผู้นำทางด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันสถานการณ์และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ สามารถสร้างอิทธิพลให้แก่ครูและบุคลากรในการทำงานท่ามกลางสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จำเป็นมีศักยภาพและความมั่นใจในการดำรงตนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและรวดเร็วอย่างพลิกผันของสังคมในศตวรรษที่ 21 (กุลชลี จงเจริญ, 2562)

กฤษธรา ยองใย (2561) ได้ให้ความหมายทักษะทางการบริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อบุคลากรภายใน มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง นโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ กล่าวคือมีทักษะทางปัญญาสูง เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดี และเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่สามารถสนองตอบต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

สุนิสา แพทย์พิพัฒน์ และธีรจักร วรบำรุงกุล (2563) ได้ให้ความหมายทักษะทางการบริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถครอบคลุมภารกิจและบทบาทได้ทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยทักษะการบริหาร 3 ด้านที่ทำให้งานเกิดประสิทธิภาพ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทักษะตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพ

วิไลวรรณ พอค้าช้าง และ รัตนา กาญจนพันธ์ (2564) ได้ให้ความหมายทักษะทางการบริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และในการบริหารทรัพยากร

ตลอดจนความสามารถในการสร้างและพัฒนาทีมงานภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มลฤดี สวนดี (2565) ได้ให้ความหมายทักษะทางการบริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลง สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารมาประสานงาน มีความพร้อมสำหรับทุกสถานการณ์ แสวงหาความรู้ทั้งเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติหน้าที่ ใช้คุณธรรมจริยธรรมและประสบการณ์บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21

กล่าวโดยสรุป ความหมายของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้งภายนอกและภายในมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา สามารถคิดสิ่งแปลกใหม่ที่ได้จากการแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ มีการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข้อเท็จจริง ค่านิยม ทักษะสติ และการแลกเปลี่ยนความคิดได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม รู้จักการเจรจาต่อรองโน้มน้าวและสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และเข้าใจความแตกต่างและความต้องการของครู รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติครู เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

1.3 ความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ตามความหมายการบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้ผู้เรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียน มีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม (จิตรจรรุญ ทรวงวิทยา, 2561) ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสาระวิชาหลัก และทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี ดังนั้น ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีทักษะของนำที่ยอดเยี่ยม ปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาทีมงานให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้พัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กรขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการใหม่ ๆ ส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณสื่ออุปกรณ์อย่างเพียงพอให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติ (ศศิรดา แพงไทย, 2559)

George (2010, อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2560) ศาสตราจารย์ด้านการบริหารจัดการเชิงปฏิบัติการ (Management Practice) ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard Business School) ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง The New 21st Century Leaders ว่า ทักษะที่สำคัญสำหรับผู้ผู้นำและสามารถนำพาผู้ไปสู่อำนาจความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นทักษะด้านการปฏิบัติการที่ยั่งยืน โดยเน้นด้านวางแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร (Aligning People) ที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม การเสริมสร้างศักยภาพของผู้ผู้นำ (Empowering Leaders) ทุกกระบวน การให้ความสนใจกับผู้รับบริการ (serving customers) และการสร้างความร่วมมือทั่วทั้งองค์กร (Collaborating Throughout the Organization)

บรรจง ลาวะลี (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะสำคัญที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหาร ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

สุวิมล ทองจำรัส (2561) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การมีทักษะสำคัญสำหรับคนยุคศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง นโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องมีทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อ พัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาวการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โลกของการแข่งขัน ทิศทางการพัฒนา และแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอน และปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

อนิรุทธิ์ อมรแก้ว และสุทธิวรรณ ตันติจรนวงศ์ (2562) ได้กล่าวว่าทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบายทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งในการผลานความร่วมมือในฐานะผู้นำองค์กร ต้องมีทักษะที่ส่งเสริมการจัดการทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้องค์กรพัฒนาไปตามเป้าหมายบรรลุผล

โซษิตา ศิริมัน (2564) ได้กล่าวว่าความสำคัญอย่างยิ่งของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการบริหารงานของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในภาวะวิกฤตโควิด-19 เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และมีการพัฒนาทักษะของผู้บริหาร ตลอดจนพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา

มธุภาณี อิมบุตร (2565) ได้กล่าวถึงความสำคัญอย่างยิ่งของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้ขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถที่จะบริหารสถานศึกษาได้ดี สิ่งสำคัญที่สุด คือ ตัวผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาตนเอง มีความเป็นผู้นำเพื่อนำพาสถานศึกษาเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนต่างมีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันและใช้ทักษะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองมาเพื่อทำให้สามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมืออาชีพ

ธีรยุทธ วันทอง (2565) ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 คิดหายุทธศาสตร์และปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการใหม่ ๆ พร้อมทั้งพัฒนาตนเอง และให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานภายในและภายนอกสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุปทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญหลายประการ อาทิส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา และมีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง นโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสาระวิชาหลัก และทักษะในศตวรรษที่ 21

1.4 องค์ประกอบของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทักษะถือเป็นความสามารถที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลเพราะทักษะเป็นการใช้ความรู้ กระบวนการ และเครื่องมือที่จำเป็นในการดำเนินงานเพื่อให้งานสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่เกิดจากประสบการณ์การศึกษา การฝึกอบรม และการกระทำที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำของสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ (สุวิมล ทองจำรัส, 2561)

National Association of Secondary School Principals (NASSP) (2014) สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ได้นำเสนอทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านการกำหนดทิศทางองค์กร หมายถึง การกำหนดเป้าหมายสถานศึกษาการทำงานเป็นทีม และมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง ทักษะด้านการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน หมายถึง การประเมินปัญหา การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาขีดความสามารถให้กับสถานศึกษา ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง การมีความสามารถในการพูดและการเขียน และทักษะด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร หมายถึง การพัฒนาบุคลากรและการเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนในตนเอง (NASSP, 2014 อ้างถึงใน บุญช่วย สายราม, 2557)

Phonsa (2019) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทั้ง 5 ของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการจัดการ ทักษะเทคโนโลยีและการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม และทักษะการพัฒนาตนเองและผู้อื่น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทักษะการจัดการ หมายถึง ทักษะการจัดการองค์กรแบบใหม่และทักษะการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งทักษะการจัดการองค์กรใหม่เป็นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ทักษะเทคโนโลยีและการสื่อสาร หมายถึง การใช้ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการสื่อสาร เช่น ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ICT สำหรับการประชาสัมพันธ์หรือกระจายข่าวสารของสถานศึกษา
3. ทักษะการคิด หมายถึง ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงมนทัศน์ ซึ่งทักษะการคิดเชิงมนทัศน์เป็นแนวความคิดที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจในลักษณะร่วมของวัตถุหรือเหตุการณ์
4. ทักษะการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม หมายถึง ทักษะการทำงานร่วมกัน การที่ผู้บริหารต้องเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรและชุมชนเป็นหลักในการพัฒนาและตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ ทักษะการสร้างทีมงาน การที่ผู้บริหารทำงานอยากสำเร็จได้ง่ายด้วยความสามัคคี ทำงานร่วมกันกับบุคคล โดยสร้างความไว้วางใจและส่งเสริมความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีต่อกันส่งผลให้สมาชิกมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน และทักษะการทำงานเป็นทีม การแสวงหาและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีม
5. ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาผู้อื่น หมายถึง ทักษะการพัฒนาตนเองและทักษะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการพัฒนาตนเองต้องการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ. (2553) ได้อธิบายถึงทักษะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการดูแลและพัฒนาผู้อื่น ส่งเสริมการเรียนรู้หรือการพัฒนาผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง

Raksanakorn (2020) ได้กล่าวถึงทักษะผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1. ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ หมายถึง การประพจน์หรือมีความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงวัฒนธรรม บรรยากาศ และบริบทที่มีความสามารถของการจัดการความรู้ และสมรรถนะทางเทคโนโลยีและปัญญา

2. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การเป็นผู้สร้างวิสัยทัศน์ สื่อสาร และส่งเสริมสนับสนุน

3. ทักษะด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สร้างความไว้วางใจ สร้างเครือข่าย และมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

4. ทักษะด้านการมีความสัมพันธ์กับงาน หมายถึง การเน้นการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ ซึ่งมองระบบที่กำลังเป็นอยู่ในแบบองค์รวม มีการบูรณาการงาน และความสามารถในการสังเคราะห์

5. ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์/นวัตกรรม หมายถึง ความสามารถในการริเริ่มหรือสร้างสิ่งใหม่ๆ รวมทั้งบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ากับบรรลุปเป้าหมาย และคิดอย่างมีจินตนาการ

Bakht (2022) ได้กล่าวว่าทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับการบริหารสถานศึกษาในช่วงสถานการณ์ Covid-19 ควรมี 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านความสามารถและความรอบรู้ (Competence) ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การให้ความสนใจต่อปรับตัววิธีการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ทักษะด้านบุคลิก (Character) ประกอบด้วย การบริหารจัดการตนเอง ความรับผิดชอบ เรียนรู้ที่ปรับเปลี่ยน และความยุติธรรม ทักษะด้านความมีเมตตากรุณา (Compassion) ประกอบด้วย การสื่อสาร ความสัมพันธ์ การรับรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม และความเป็นผู้นำ ทักษะด้านความกล้าหาญ (Courage) ประกอบด้วย การท้าทาย เชื่อมั่นในตนเอง แรงจูงใจ วิสัยทัศน์และเป้าหมาย

กรรณิกา เรตมอนด์ (2559) ได้สรุปว่าทักษะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การแสดงออกถึงกระบวนการใช้ความสามารถ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ และความมีอิทธิพลเหนือคนอื่น มากกระตุ้นจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพบนสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะที่สำคัญดังนี้

1. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication Skill) หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อและมีวิธีการถ่ายทอด เนื้อหาสาระที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิควิธีการผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ โดยนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มา ประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ โดยการนำความรู้ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานเป็นผลงานที่แปลกใหม่

สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปร โดยที่ ตัวแปร คือ ความคิดริเริ่ม ความท้าทายความ ยืดหยุ่น และจินตนาการ

3. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (Vision skill) หมายถึง ความสามารถในการกำหนดทิศทาง และเป้าหมาย เพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สามารถสื่อสาร วิสัยทัศน์ได้ชัดเจน โดยการสื่อสารโน้มน้าวใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นมีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ และมีจิตสำนึกที่ดีในการ ปฏิบัติงาน

4. ทักษะด้านความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้สมาชิกร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนการ และ ดำเนินกิจกรรมมีความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ไชยา ภาวะบุตร (2560) ได้สรุปว่าทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีและใช้ใน การบริหารงาน ได้แก่

1. ทักษะด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ ภายใต้สภาวะการณ์ที่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนแบบมีส่วนร่วมใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยตอบสนองนโยบายและทิศทางการศึกษา บริหารแผนสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และ สัมฤทธิ์ผล

2. ทักษะด้านการจัดการความเสี่ยง หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหา หาทางแก้ไขและ ดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาและนำสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาทางการศึกษาภายใต้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน

3. ทักษะด้านการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานและความรู้ใน การเลือกตัดสินใจ ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีสติและมีเหตุผลชี้แจงได้ ไม่ยึดเอาความคิดของตน เป็นใหญ่ฟังความคิดเห็นของคนอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ

4. ทักษะด้านการเป็นผู้นำเชิงวิชาการ หมายถึง การมีความรู้เข้าใจด้านวิชาการ การ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศชี้แนะการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการวิจัย การพัฒนาสื่อนวัตกรรม รวมถึงการมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ ทักษะทางเทคโนโลยี

5. ทักษะด้านการคิดริเริ่มสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ริเริ่ม หมายถึง การสังเคราะห์ การ คิด สร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมใหม่ที่นำมาแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษาและตอบสนองนโยบาย ความคิดสร้างสรรค์จะสะท้อนถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ซึ่งต้องแสวงหาเรียนรู้จากประสบการณ์ผู้สำเร็จและลงมือทำ

6. ทักษะด้านการบริหารคน หมายถึง ความใส่ใจต่อบุคคลและสมาชิกให้ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคนิคในการบริหารจิตวิทยา สร้างแรงจูงใจเน้นความสำคัญบุคลากรให้เกียรติเชื่อถือ ไว้วางใจกันเพื่อส่งเสริมพัฒนาให้ครูทำงานตรงกับความรู้ความถนัดบริการงานบุคคลด้วยหลัก ธรรม มาภิบาล สร้างความรู้ที่ติดต่อกัน แก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานให้ ร่วมมือกันทำงาน เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

7. ทักษะด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว หมายถึง การปรับตัวเพื่อก้าวทันการ เปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทั้งการพัฒนางาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา

8. ทักษะด้านการสร้างเครือข่าย หมายถึง การสร้างและประสานภาคีเครือข่ายเพื่อ ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้สรุปว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กลยุทธ์และกระบวนการในการบริหารจัดการ เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ดังนี้

1. ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข่าวสารข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น มีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคคลปฏิบัติ ตามได้อย่างโดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะใช้วิธีการที่ แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและ ปฏิกริยาตอบสนองต่อกันทำให้เกิดความร่วมมือ

2. ทักษะด้านการบริหารองค์การ หมายถึง กระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ ระหว่างบุคลากรและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อที่จะก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการจัดระเบียบกิจกรรมต่าง ๆ มีการบริหารโครงการ กิจกรรม ทรัพยากร และสามารถประยุกต์การบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จัดให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการและมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3. ทักษะด้านการวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนทางสมองใน การแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือสิ่งไว้ได้อย่างเป็นระบบ จากส่วนย่อย ๆ ไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ เป็นแบบอย่าง กระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มคิดใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีในการ พัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

4. ทักษะด้านทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล หมายถึง การใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะด้านด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความยืดหยุ่น เข้าใจความแตกต่าง และความต้องการของแต่ละบุคคล มีวิธีการต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความเข้าใจธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และเสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษาตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน

ไกรศร เจียมทอง (2561) ได้สรุปว่าทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีทั้ง ศาสตร์และศิลป์ มีความรู้ความชำนาญ มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ซึ่งประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ และเข้าใจง่าย ทั้งการพูดการเขียนสามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจน ถูกต้องรัดกุม สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคลระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ สื่อสารได้ทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร

2. ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบ คิดสร้างสรรค์ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์สถานการณ์หาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งสามารถตีความและแปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อนประเมินความสำคัญขององค์ประกอบ และเชื่อมโยงข้อมูลตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ

3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โดยจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์มีมนุษยสัมพันธ์ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่นเห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น สร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อใจยอมรับซึ่งกันและกัน และรับฟังความคิดเห็น

4. ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเทคนิค แนวคิด วิธีการ รวมไปถึงกระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานมีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ การระดมทางความคิดซึ่ง

อาจ ซึ่งก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มีเทคนิคในการสื่อสารการนำเสนออย่างมืออาชีพ รวมไปถึงมีเทคนิคในการใช้เครื่องมือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย

5. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารต้องประพฤติตนอยู่ใน ศีลธรรมคำสอนของหลักศาสนามีจรรยาบรรณและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความศรัทธาให้เกิดกับตนเอง ครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป โดยยึดระบบธรรมาภิบาล

6. ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบวนการของการปรับเปลี่ยนโอกาสไปสู่แนวคิดใหม่ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ เป็นการนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง แล้วนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ

สุวิมล ทองจำรัส (2561) ได้สรุปว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ควรมี ได้แก่

1. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) เป็นทักษะสำคัญความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองแก้ปัญหาที่แม่นยำมีความละเอียดในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างชำนาญ

2. ทักษะด้านการแก้ปัญหา (Problem solving skills) เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ จัดการปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและเลือกทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

3. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skill) เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทาง เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างเหมาะสม

4. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) เป็นความสามารถในการสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล

5. ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills) เป็นความสามารถที่จะนำความรู้ทางด้านทักษะบริหาร มาบริหารงานทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (Personal management skills) เป็นความสามารถในการบริหารบุคลากรภายในสถานศึกษา สามารถเลือกงานได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน

7. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork skills) เป็นความสามารถในการทำงานของบุคคลที่ทำงานร่วมกัน มีการประสานงานภายในองค์กรเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ

8. ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) เป็นความสามารถในการนำความคิดใหม่ๆ มาออกแบบ สร้าง และปฏิบัติเพื่อเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพภายในองค์กร

9. ทักษะด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร (setting instructional direction skill) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทาง นโยบายและการพัฒนาองค์กรเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

10. ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้และประสบการณ์ในการรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้น

11. ทักษะด้านการตัดสินใจ (Adjustment skill) เป็นความสามารถของผู้บริหารที่ต้องกล้าตัดสินใจและเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อถือภายในองค์กร

12. ทักษะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result orientation skill) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนางานด้านบริหารวิชาการ โดยมุ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

13. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skill) เป็นความสามารถในการประสานงานเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

14. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethical moral skills) เป็นการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี พัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นผู้มีสติปัญญา ความรู้ และความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเหมาะสม

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ ได้แก่

1. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารต้องกำหนดภาพในอนาคตที่พึงประสงค์และชัดเจน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในมาวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลสภาพการณ์ของโรงเรียนได้ และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอภิปรายกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

2. ทักษะด้านภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารต้องสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม สามารถแยกแยะและตัดสินใจที่รวดเร็วเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ และพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้ปฏิบัติงานให้ บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทักษะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารต้องสามารถคิดหาคำตอบอย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่ มีความสามารถในการปรับตัว และมีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีความคิดแบบหลายมิติ คิดบวก คิดเชิงกว้างและลึก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

4. ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารต้องสามารถใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น สามารถสื่อสารทางการพูดการเขียนที่มีประสิทธิภาพ และมีความรู้ในการแยกแยะ จำแนกความแตกต่างระหว่างสื่อที่ควรรับและไม่ควรรับได้

5. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารต้องใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาในการทำงาน และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารต้องบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับภารกิจและนโยบาย การศึกษาของรัฐ จัดให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการต่าง ๆ ในเรื่องการเรียนรู้และการสอน และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานศึกษา และเป็นนักวิชาการที่ดี

วิไลวรรณ พ่อคำข้าง และ รัตนา กาญจนพันธ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 4 และสรุปว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะทางความคิดรวบยอด หมายถึง ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมของภารกิจของโรงเรียน และเข้าใจภารกิจของงานจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยแสดงออกถึงกิจกรรมารยาทที่ดี มีความจริงใจ เชื่อถือได้ ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความเป็นกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ กระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ชี้แนะแนวทางแก่ครูในการแสวงหาความรู้และพัฒนาบทเรียนในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเป็นผู้นำการศึกษาด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โครงการสอนเป็นรายวิชา และบันทึกหลังการสอน

4. ทักษะทางด้านเทคนิค หมายถึง ผู้บริหารสามารถนำทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสามารถประสานงานและประสานบุคลากรอย่างเหมาะสม รักษาไว้ซึ่งความร่วมมือในการทำงาน สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนสามารถแนะนำผู้อื่นได้

5. ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ ผู้บริหารใช้ความรู้ ประสบการณ์มาสร้างนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา มีความรู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งประกาศที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาปฏิบัติได้ รวมทั้งสามารถเผชิญหน้ากับความท้าทายและปรับตัวกับยุคการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ศุภโชค ปิยะสันต์ (2564) ได้กล่าวว่าทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาครู พัฒนาเด็ก มีอยู่ 5 ทักษะสำคัญ ได้แก่

1. ทักษะด้านการปรับตัว หมายถึง ผู้บริหารต้องหิวโหยใฝ่รู้ทิศทางของตนเองว่าจะบริหารสถานศึกษาอย่างไร ติดตามข่าวสาร และนโยบายการศึกษาในระดับต่าง ๆ ซึ่งทุกนโยบายส่วนใหญ่ต้องการให้การพัฒนาไปสู่ห้องเรียน

2. ทักษะด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในห้องเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการวางแผน การจัดการ และการกำหนดกลยุทธ์

3. ทักษะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องไม่ใช่เพียงกำหนดกลยุทธ์ วิสัยทัศน์เท่านั้น แต่ต้องมีทักษะจัดการเรียนรู้ เข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก และเพิ่มประสิทธิภาพของครูในโรงเรียน

4. ทักษะด้านการศึกษาห้องเรียน หมายถึง ผู้บริหารต้องรู้จักห้องเรียน และต้องลงไปดูห้องเรียนแล้วสามารถแยกได้ว่าห้องเรียนแบบไหน ครูคนไหนสอนเป็นเช่นไร ซึ่งเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารห่างเหินมานาน

5. ทักษะด้านการเป็นโค้ชซึ่ง หมายถึง ผู้บริหารต้องทำอะไรถึงจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนครู โดยครูก็ต้องมีความสุขในการทำงานร่วมด้วย ผู้บริหารอย่าใช้อำนาจในการสั่ง เพราะวิธีนี้ไม่ค่อยได้ผล แต่ต้องเป็นพี่เลี้ยงช่วยครู ต้องฝึกใช้คำพูด คำถามที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โค้ชที่ดีต้องไม่สั่ง ไม่สอน ไม่ให้คำตอบโดยตรง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อคุณครูทำในสิ่งที่ถูก

จากองค์ประกอบของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญได้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์ตัวแปรด้านทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

นิยาม	นักทฤษฎี / นักวิจัย										ตัวแปร		
	Phonsa (2019)	Raksanakorn (2020)	Mehr-Bakht (2022)	กรณีกา เรตมอนต์ (2559)	ไชยา ภาวະบุตร (2560)	มนพาทิพย์ นามนุ (2561)	ไกรศรี เจียมทอง (2561)	สุวิมล ทองจรัส (2561)	พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563)	วิไลวรรณ พอดำซัง (2564)		ศุภโชค ปิยะสันต์ (2564)	ความถี่
การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้บรรลุ / และทักษะการวางแผนเชิงกลยุทธ์ / ตระหนักถึงวัฒนธรรม บรรยากาศ บริบทที่มีความสามารถของการจัดการความรู้ / การเน้นการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพซึ่งระบบกำลังเป็นอยู่มองเป็นองค์รวม / บูรณาการงาน และความสามารถในการสังเคราะห์ / มีการบริหารโครงการ กิจกรรม ทรัพยากร และสามารถประยุกต์การบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต / มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	//	//	/			//						7	ทักษะ ด้านการ จัดการ
ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ICT / สมรรถนะทางเทคโนโลยี / รวมทั้งบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ากับการบรรลุเป้าหมาย / สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรคให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร / การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน / มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ / สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร/ ความสามารถในการสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้เทคโนโลยี และ ดิจิตอล/ มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ / สามารถใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาในการทำงาน	/	//				//	/	/	//			10*	ทักษะ ด้าน เทคโนโลยี และ ดิจิทัล

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นักทฤษฎี / นักวิจัย นิยาม	Phonsa (2019)	Raksanakorn (2020)	Mehr Bakht (2022)	กรณีศึกษา เรตมอนด์	ไซยา ภาวะบุตร	มนชาทิพย์ นามนุ	ไกรศร เจียมทอง	สุวิมล ทองจรัส	พรทิพย์ มงคลเสถียร	วิไลวรรณ พัดคำช้าง	ศุภโชค ปิยะสันต์	ความถี่	ตัวแปร
	ความต้องการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยการพัฒนาตนเองเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น / การที่ผู้นำจะต้องมีการดูแลและพัฒนาผู้อื่น / การปรับตัวเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ / การสื่อสารที่ไร้พรมแดน / การพัฒนางาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา / สามารถนำทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครุบุคลากรทางการศึกษา	//			//	/				/			6
การเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน และสร้างวิสัยทัศน์ / การท้าทาย เชื่อมมั่นในตนเอง สร้างแรงจูงใจ วิสัยทัศน์และเป้าหมาย / ความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย / สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ได้ชัดเจน / การสื่อสารโน้มน้าวใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ / มีความกระตือรือร้น มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ / มีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน / ความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทาง นโยบาย / การพัฒนาองค์กรเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย / กำหนดภาพในอนาคตที่พึงประสงค์และชัดเจน / มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกและภายในมาวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลสภาพการณ์ของโรงเรียนได้ / เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอภิปรายกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน / เข้าใจภารกิจของงานจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย / กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์		/	/	//				//	//	//		14*	ทักษะ ด้าน วิสัยทัศน์

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นิกทฤษฎี / นักวิจัย	นิกทฤษฎี / นักวิจัย										ตัวแปร	
	Phonsa (2019)	Raksanakorn (2020)	Mehr Bakht (2022)	กรณิกา เรตมอนด์ (2559)	ไชยา ภาวะบุตร (2560)	มนตาทิพย์ นามนุ (2561)	ไกรศร เขียมทอง (2561)	สุวิมล ทองจรัส (2561)	พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563)	วิไลวรรณ พอค้าช้าง (2564)		ศุภโชค ปิยะสันต์ (2564)
นิยาม											ความถี่	
ผู้บริหารนอกจากจะเป็นคนดีแล้วยังต้องมีทักษะในการสื่อสารด้วย / สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ / ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ / มีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ / มีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน / สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน / การให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคคลปฏิบัติตามได้อย่างโดดเด่น / การเขียนสามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจนถูกต้องรัดกุม / สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคลระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ / สื่อสารได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ / ความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างเหมาะสม / ผู้บริหารต้องสามารถใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น / สามารถสื่อสารทางการพูดการเขียนที่มีประสิทธิภาพ / มีความรู้ในการแยกแยะ จำแนกความแตกต่างระหว่างสื่อที่ควรรับและไม่ควรรับได้	/	/	//	//	//	/	//				14*	ทักษะด้านการสื่อสาร
ความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ / การวางแผนแบบมีส่วนร่วมใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยตอบสนองนโยบายและทิศทางการศึกษา บริหารแผนสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล / ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเทคนิค แนวคิด วิธีการ รวมไปถึงกระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานมีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ / ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการวางแผน การจัดการ และการกำหนดกลยุทธ์				//	/			/			4	-

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นิยาม	Phonsa (2019)	Raksanakorn (2020)	Mehr Bakht (2022)	กรรมภา เรตมอนด์	ไชยก ภาวะบุตร	มนตทกพิพย์ นามนุ	ไกรศร เจียมทอง	สุมิล ทองจรัส	พรทิพย์ มงคลเสถียร	วิไลวรรณ พัดคำช้าง	ศุภโชค ปิยะสันต์	ความถี่	ตัวแปร
สร้างความไว้วางใจ สร้างเครือข่าย มีความเห็นอกเห็นใจกัน / การสร้างความสัมพันธ์ มีการรับรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม / มีความเป็นผู้นำ/ ความใส่ใจต่อบุคคลและสมาชิก / ใช้ความรู้ทักษะ และเทคนิคในการบริหารจัดการจิตวิทยา / สร้างแรงจูงใจเน้นความสำคัญบุคลากรให้เกียรติเชื่อถือไว้วางใจ / ส่งเสริมพัฒนาให้ครูทำงานตรงกับความรู้ความถนัด / บริการงานบุคคลด้วยหลัก ธรรมมาภิบาล สร้างความรู้ที่ติดต่อกัน / แก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานให้ ร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้ / สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา / เข้าใจความแตกต่าง และความต้องการของแต่ละบุคคล / มีวิธีการต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ / มีความเข้าใจธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ / รู้จักการยืดหยุ่นเห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น / สร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อใจยอมรับซึ่งกันและกัน / รับฟังความคิดเห็น / ความสามารถในการประสานงาน เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานงานให้บรรลุตามเป้าหมาย / สามารถกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ / แสดงออกถึงกิจกรรมรยาทที่ดี มีความจริงใจ เชื่อถือได้ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความเป็นกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ / ผู้บริหารอย่าใช้อำนาจในการสั่ง แต่ต้องเป็นที่เลี้ยงช่วยครู ต้องฝึกใช้คำพูด คำถามที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ / โค้ชที่ดีต้องไม่สั่ง ไม่สอน ไม่ให้คำตอบโดยตรง โดยครูก็ต้องมีความสุขในการทำงานร่วมด้วย / ชื่นชมให้กำลังใจเมื่อคุณครูทำในสิ่งที่ถูก	/	//		/	/	/			/	/		22*	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นิยาม	นักทฤษฎี / นักวิจัย										ตัวแปร	
	Phonsa (2019)	Raksanakorn	Mehr Bakht	กรรณิกา เรตมอนด์	ไชยา ภาวະบุตร	มนตาทิพย์ นามนุ	ไกรสร เจริญทอง	สุวิมล ทองจรัส	พรทิพย์ มงคลเสถียร	วิไลวรรณ พ้อคำช้าง		ศุภโชค ปิยะสันต์
ผู้บริหารต้องประพฤติตนอยู่ใน ศีลธรรมคำสอนของหลักศาสนามีจรรยาบรรณและมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี / สามารถสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับตนเอง ครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป โดยยึดระบบธรรมาภิบาล / การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี / พัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้มีสติปัญญา ความรู้ และความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเหมาะสม							//	//			4	-
ความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานและความรู้ในการเลือกตัดสินใจตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีสติและมีเหตุผลชี้แจงได้ / ไม่ยึดเอาความคิดของตนเป็นใหญ่ฟังความคิดเห็นของคนอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ / วิเคราะห์สถานการณ์สาเหตุของปัญหาพร้อมทั้งสามารถตีความและแปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อน ประเมินความสำคัญขององค์ประกอบ และเชื่อมโยงข้อมูลตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ / ผู้บริหารที่ต้องกล้าตัดสินใจและเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อถือนภายในองค์กร					//	/	/				4	-
ความสามารถในการวิเคราะห์ จัดการปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและเลือกทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด								/			1	-
สามารถเลือกงานได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน / ผู้บริหารสามารถประสานงานและประสานบุคลากรอย่างเหมาะสม รักษาไว้ซึ่งความร่วมมือในการทำงาน								/	/		2	-

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นิยาม	นักทฤษฎี / นักวิจัย										ตัวแปร	
	Phonsa (2019)	Raksanakorn	Mehr Bakht	กรณีกา เรตมอนด์	ไชยา ภาชนะบุตร	มนตาพิพย์ นามนุ	ไกรศร เจียมทอง	สุวิมล ทองจรัส	พรทิพย์ มงคลเสถียร	วิไลวรรณ พอดีคำช้าง		ศุภโชค ปิยะสันต์
ความสามารถในการมีความรู้เข้าใจด้านวิชาการ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศชี้แนะการติดตามและประเมินผล / ผู้บริหารในการพัฒนางานด้านบริหารวิชาการ โดยมุ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ / ผู้บริหารต้องบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับภารกิจและนโยบายการศึกษาของรัฐ / จัดให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการต่าง ๆ ในเรื่องการเรียนรู้การสอนและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานศึกษา และเป็นนักวิชาการที่ดี / ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ / กระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด / ชี้แนะแนวทางแก่ครูในการแสวงหาความรู้และพัฒนาบทเรียนในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเป็นผู้นำการศึกษาด้านการเรียนการสอน / ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โครงการสอนเป็นรายวิชา และบันทึกหลังการสอน / มีทักษะจัดการเรียนรู้ เข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก และเพิ่มประสิทธิภาพของครูในโรงเรียน					/		/	//	//	/	9	ทักษะด้าน การเป็น ผู้นำเชิง วิชาการ
ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการของการปรับเปลี่ยนโอกาสไปสู่แนวคิดใหม่ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ เป็นการนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แล้วนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ/ ผู้บริหารใช้ความรู้ประสบการณ์มาสร้างนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา							/		/		2	-

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นิตยสาร / นักวิจัย	นักทฤษฎี / นักวิจัย										ตัวแปร	
	Phonsa (2019)	Raksanakorn (2020)	Mehr Bakht (2022)	กรณีศึกษา เรดมอนต์	ไซยา ภาวะบุตร	มนพาทิพย์ นภมน์	ไกรศรี เจียมทอง	สุวิมล ทองจรัส	พรทิพย์ มงคลเสถียร	วิไลวรรณ พอดำช้าง		ศุภโชค ปิยะสันต์
นิยาม											ความถี่	
ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงโน้ตชน / แนวความคิดที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจในลักษณะร่วมของวัตถุหรือเหตุการณ์ / ความสามารถในการริเริ่มหรือสร้างสิ่งใหม่ๆ พบกับความท้าทาย และคิดอย่างมีจินตนาการ / การคิดอย่างมีวิจารณญาณคิดอย่างมีวิจารณญาณ / การให้ความสนใจต่อปรับตัว / วิธีการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ / การนำความรู้ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานเป็นผลงานที่แปลกใหม่ / ความคิดริเริ่ม ความท้าทายความยืดหยุ่น และจินตนาการ / การสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมใหม่ที่นำมาแก้ปัญหา / ความคิดสร้างสรรค์จะสะท้อนถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร / คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ / เป็นแบบอย่างกระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มคิดใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ / ความสามารถในการนำความคิดใหม่ๆ มาออกแบบ สร้างและปฏิบัติเพื่อเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพภายในองค์กร / ผู้บริหารต้องสามารถคิดหาคำตอบอย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ / มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่ / มีความคิดแบบหลายมิติ คิดบวก คิดเชิงกว้าง และลึก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	//	/	//	//	//	//	/	//			16*	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

นิตยสาร / นักวิจัย	นักทฤษฎี / นักวิจัย							ตัวแปร	
	Phonsa (2019)	Raksanakorn (2020)	Mehr Bakht (2022)	กรณีศึกษา เติมมอนด์	ไชยา ภาวະบุตร	มนตาทิพย์ นามนุ	ไกรศร เจียมทอง		
นิยาม									
ผู้บริหารต้องเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในองค์กรและชุมชนเป็นหลัก / การพัฒนา และตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ / การทำงานยาก สำเร็จได้ง่าย ผ่านการสร้างควมไว้นื้อเชื่อ ใจ/ ส่งเสริมความสามัคคี และความสัมพันธ์ อันดีต่อกันส่งผลให้สมาชิกมีความมุ่งมั่นใน การทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายร่วมกัน/ การแสวงหาและสนับสนุน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีม / การทำงาน ร่วมกับบุคคลอื่นเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย / เปิดโอกาสให้สมาชิกร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนการ และดำเนินกิจกรรมมีความ ร่วมมือร่วมใจกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของ องค์การ / ความสามารถในการทำงานของ บุคคลที่ทำงานร่วมกัน / การประสานงาน ภายในองค์กรเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ	//		//				//	8	ทักษะการมี ส่วนร่วมและ การทำงาน เป็นทีม
ความสามารถในการสร้างและประสานภาคี เครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัด การศึกษาของสถานศึกษา				/				1	-

จากตารางที่ 2.1 แสดงรายละเอียดของการสังเคราะห์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีความถี่ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป ทำให้ได้องค์ประกอบของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้ 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะด้านวิสัยทัศน์
2. ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์
3. ทักษะด้านการสื่อสาร
4. ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล
5. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้งภายนอกและภายในมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา สามารถคิดสิ่งแปลกใหม่ที่ได้จากการแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ มีการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทศนคติ และการแลกเปลี่ยนความคิดได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม รู้จักการเจรจาต่อรองโน้มน้าวและสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และเข้าใจความแตกต่างและความต้องการของครู รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติครู เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรย่อยในแต่ละประเด็นของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ทักษะด้านวิสัยทัศน์

กรรณิกา เรตมอนด์ (2559) ได้สรุปว่าทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย เพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ขององค์กรและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน โดยการสื่อสารโน้มน้าวใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ได้กล่าวว่าทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารกำหนดภาพในอนาคตที่พึงประสงค์และชัดเจนให้บรรลุเป้าหมาย มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน วิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลสภาพการณ์ของโรงเรียนได้ และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอภิปรายกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

กุลจิรา รักชนคร (2563) ได้กล่าวว่าทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถสังเคราะห์ออกเป็นองค์ประกอบได้ ดังนี้

การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกผู้บริหารสถานศึกษาถึงการมีความสามารถสร้างองค์กรสร้างบรรยากาศที่ดี และวิเคราะห์สภาพการต่าง ๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเน้นการมีส่วนร่วมตลอด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเสมอ โดยการสร้างภาพอนาคตด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังของสังคม

การสื่อสารวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกผู้บริหารสถานศึกษาถึงการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารวิสัยทัศน์ การสร้างความเข้าใจ แรงจูงใจ เพื่อให้เกิดการยอมรับในการสื่อสารที่หลากหลายมีระบบ รวมทั้งจูงใจกระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่น สามารถกำหนดเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ตลอดจนเห็นคุณค่าในวิสัยทัศน์และความสำคัญกับองค์กร

การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การแสดงออกผู้บริหารสถานศึกษาถึงการมีความเชื่อมั่น และการสร้างแรงบันดาลใจ ความท้าทาย งานบรรลุตามเป้าหมาย ให้กำลังใจ สร้างสรรค์ความคิดริเริ่มงานใหม่ๆ เห็นคุณค่าในการทำงานร่วมกันเป็นทีมและปลูกจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเต็มใจและเป็นทีม

พระมหาประยูร ธีรวโร (2565) ได้กล่าวว่าทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้น จำเป็นจะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านคุณธรรมจริยธรรม นำความรู้สู่สากล ก้าวทันเทคโนโลยี ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง “เศรษฐกิจพอเพียง” บริหารงานอย่างมืออาชีพและชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ที่เร่งด่วนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องวางแผนในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

มลฤดี สานดี (2565) ได้สรุปว่าทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถเป็นต้นแบบในการบริหาร เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำ โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์ เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถเป็นผู้นำในการกำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ นำพาสถานศึกษาให้มีการพัฒนาการในทุกด้าน เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสู่การพัฒนาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สรุปได้ว่าทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาจากภาวะวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และมีแนวทางปฏิบัติในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันกับครูในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์

2. ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

กรรณิกา เรตมอนต์ (2559) ได้สรุปว่าทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดสิ่งแปลกใหม่ โดยการนำความรู้ประสบการณ์เดิมมา

ประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานเป็นผลงานที่แปลกใหม่ สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปร โดยที่ ตัวแปร คือความคิดริเริ่มความ ท้าทายความยืดหยุ่นและจินตนาการ

ไชยา ภาวะบุตร (2560) ได้กล่าวว่าทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การริเริ่มสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรมใหม่ที่นำมาแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตอบสนองนโยบาย ความคิดสร้างสรรค์จะสะท้อนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารซึ่งต้องแสวงหาและเรียนรู้จากประสบการณ์ผู้สำเร็จผ่านการลงมือปฏิบัติ

ไกรสร เจียมทอง (2561) ได้สรุปว่าทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบ คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์สถานการณ์หาสาเหตุของปัญหารวมทั้งสามารถตีความและแปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อน ประเมินความสำคัญขององค์ประกอบและเชื่อมโยงข้อมูลตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ

อดิภาณูจน์ ศรีสังข์ (2563) ได้กล่าวว่าทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี มีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ สนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกตลอดจนแนะนำส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ได้กล่าวว่าทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถคิดหาคำตอบอย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้ กฎเกณฑ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่ มีความสามารถในการปรับตัวและมีความยืดหยุ่นต่อ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีความคิดแบบหลายมิติ คิดบวก คิดเชิงกว้างและลึก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

สรุปได้ว่า ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ เพื่อสร้างแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และนำมาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งนำมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษาและครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้องแรงบันดาลใจให้ครูในสถานศึกษาได้ริเริ่มพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม และพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

3. ทักษะด้านการสื่อสาร

กรรณิกา เรตมอนต์ (2559) ได้สรุปว่าทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ และมีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคและวิธีการผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ โดยนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มา ประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม

มนทาทิพย์ นามนุ (2561) ได้สรุปว่า ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข่าวสารข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็น ซึ่งอาจใช้วิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและปฏิริยาตอบสนองต่อกันทำให้เกิดความร่วมมือ มีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวและสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคคลปฏิบัติตามได้อย่างโดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ไกรสร เจียมทอง (2561) ได้สรุปว่าทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ และเข้าใจง่ายทั้งการพูดและการเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจนถูกต้องรัดกุม สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดเห็นได้ทั้งระหว่างบุคคลระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ สามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ รวมทั้งเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและองค์กรภายนอก ด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร

อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2562) กล่าวว่า ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทศนคติ และการแลกเปลี่ยนความคิด ผ่านกระบวนการที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญที่ทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สื่อสารจะต้องรู้จักเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ ตลอดจนเข้าใจถึงผลกระทบในการใช้สื่อและเทคโนโลยีดังกล่าว

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ได้สรุปว่าทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ผู้บริหารสามารถสื่อสารทางการพูดและการเขียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องมีความรู้ในการแยกแยะจำแนกความแตกต่าง ระหว่างสื่อที่ควรรับและไม่ควรรับได้

สรุปได้ว่า ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทศนคติ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำหรือชี้แนะแก่ครูในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ในการสื่อสารภายในสถานศึกษา และเข้าใจผลกระทบในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร

4. ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

มนทาทิพย์ นามนุ (2561) ได้สรุปว่าทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล หมายถึง การใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ใน

ปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร มีเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ไกรศร เจียมทอง (2561) ได้สรุปว่าทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ และเข้าใจง่าย ทั้งการพูดการเขียน การสรุปประเด็นได้ชัดเจนถูกต้องรัดกุม การเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะ สามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและองค์กรภายนอก ด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ได้สรุปว่าทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ มีความรู้ และความเข้าใจเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาในการทำงาน จากข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ เพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

อดิภาณูจน์ ศรีสังข์ (2564) ได้สรุปว่าทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาและตนเองให้สูงขึ้น

ชินวัตร เจริญนิตย์ (2564) ได้สรุปว่าทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการบริหารงานวิชาการควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้สามารถเรียนรู้เข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับพื้นฐานได้ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ให้กับบุคลากรเพื่อสร้างความผูกพันและดึงคนเก่ง คนรุ่นดิจิทัลให้เข้ามาในองค์กร เมื่อมีการพัฒนาด้านบุคลากรจะทำให้งานต่าง ๆ ในสถานศึกษาก็จะได้รับการพัฒนาไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะความคิดเห็นด้านเทคโนโลยี เพราะจะช่วยสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี การเป็นที่ปรึกษาในด้านเทคโนโลยี จะทำให้ช่วยเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานที่ดีขึ้นได้

สรุปได้ว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และแก้ไขปัญหาในการทำงาน

5. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ไชยา ภาวะบุตร (2560) ได้สรุปว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ความใส่ใจต่อบุคคลและสมาชิก มีการใช้ความรู้ทักษะและเทคนิคในการบริหารจัดการจิตวิทยาในการสร้างแรงจูงใจ เน้นความสำคัญบุคลากรให้เกียรติเชื่อถือ ไว้วางใจกันเพื่อส่งเสริมพัฒนาให้ครูทำงานตรงกับความรู้ความถนัดบริการงานบุคคลด้วยหลัก ธรรมาภิบาล สร้างความรู้ที่ติดต่อกัน แก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานให้ ร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

สุวิมล ทองจำรัส (2561) ได้สรุปว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ความสามารถในการประสานงานเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

มนชาทิพย์ นามนุ (2561) ได้สรุปว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ความเข้าใจความแตกต่าง และความต้องการของแต่ละบุคคล มีวิธีการต่างๆ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความเข้าใจธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์

ไกรศร เจียมทอง (2561) ได้สรุปว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โดยจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์มีมนุษยสัมพันธ์สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่นเห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น สร้างบรรยากาศ ให้เกิดความเชื่อใจยอมรับซึ่งกันและกันรับฟังความคิดเห็น

ชานนท์ วรรณ (2563) ได้กล่าวว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะที่ดีต่อผู้ร่วมงาน ผู้บริหารควรมีมุมมอง ความเข้าใจ และมีความคิดเห็นที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ร่วมงานอื่น ๆ ซึ่งผู้บริหารที่ดีควรมีการประเมินตนเองในด้านความคิดและอารมณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองรวมถึงเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

วิไลวรรณ พ่อม้าช้าง (2564) ได้สรุปว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือความสามารถในการกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยแสดงออกถึงกิริยามารยาทที่ดี มีความจริงใจ เชื่อถือได้ ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความเป็นกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศุภโชค ปิยะสันต์ (2564) ได้สรุปว่าทักษะมนุษยสัมพันธ์ คือ การเป็นโค้ชและพี่เลี้ยง ที่ช่วยเหลือครู โดยยึดหลักว่าการเป็นโค้ชที่ดีต้องไม่สั่ง ไม่สอน ไม่ให้คำตอบโดยตรง แต่มีการใช้คำถามที่กระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศให้ครูมีความสุขในการทำงานร่วม และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อคุณครูทำในสิ่งที่ถูก

สรุปได้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคล ในสถานศึกษา สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้เกียรติครูในสถานศึกษา ใช้หลักจิตวิทยาส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน ยึดหลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขความขัดแย้ง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อครูในสถานศึกษาทำในสิ่งที่ถูก

1.5 แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่โดยเฉพาะในประเทศไทยเป็นเรื่องเร่งด่วน ซึ่งหน่วยงานระดับนโยบายอย่างกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องวางแผนและจัดลำดับความสำคัญในการเร่งเสริมสร้างคุณภาพในตัวผู้นำองค์กรโรงเรียน เพื่อให้มีทักษะในการบริหารงานยุคใหม่ มีความรู้มีติดกว้าง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีนิสัยผู้นำที่แท้จริง มีพฤติกรรมและมีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำที่ทรงประสิทธิภาพสามารถนำพาทีมงานในสถานศึกษาทะลุทะลวงเป้าหมายของการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติที่ยั่งยืน (บรรจง ลาวะลี, 2560)

ศศิธรดา แพงไทย (2559) ได้กล่าวว่าในการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารควรเริ่มจากการพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำยอดเยี่ยม มีการปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาทีมงานให้เป็นผู้คนแห่งการเรียนรู้ พัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กรขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการใหม่ๆ

กรรณิกา กั่นท่า และ พระครูธรรมมาภิสมัย (2561) ได้กล่าวว่าการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะและศักยภาพสามารถบริหารจัดการศึกษาและดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพให้กับผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจในประสบการณ์ และเข้าใจคุณค่าของความเป็นผู้นำในตัวเอง พัฒนาวิธีการขจัดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน พัฒนาพฤติกรรมและความสามารถพิเศษของความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (Essential Leadership Skills in the 21st Century) เช่นทักษะคอมพิวเตอร์ ทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ทักษะการนำเสนอ และทักษะการวิจัย ซึ่งเป็นทักษะภาวะผู้นำ ที่จะต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้นำ

สุวิมล ทองจำรัส (2561) ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง นโยบาย และ

นำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการแสวงหาความรู้ทั้งเชิงทฤษฎี ทักษะปฏิบัติ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม จริยธรรมและประสบการณ์ จากการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ ตอบสนองต่อการแข่งขัน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

อรสา มาสิงห์ (2562) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกล่าวว่า การพัฒนาทักษะผู้นำต้องเกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การฝึกงานตามที่ได้รับมอบหมายการปฏิบัติซ้ำ ๆ การเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การฝึกหัดตามคำแนะนำ การสอนงาน การให้คำปรึกษา การฝึกงาน การสาธิต การติวเข้ม การเรียนรู้แบบกลุ่ม เช่น การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้จากการค้นคว้า ดังนั้น การพัฒนาทักษะผู้นำต้องเรียนรู้จากการทำงาน เรียนรู้จากคนอื่น เรียนรู้จากการอบรม และการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดเป็นอีก วิธีหนึ่งที่ทำให้บุคคลตระหนักถึงข้อจำกัดตนเองและหาทางปรับปรุงพัฒนาขึ้น

กล่าวโดยสรุป แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การพัฒนาตนเองจากการทำงาน การเรียนรู้จากผู้อื่น การฝึกอบรม โดยการแสวงหาความรู้ทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติจากประสบการณ์และข้อผิดพลาด พัฒนาพฤติกรรมและความสามารถพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะคอมพิวเตอร์ ทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ทักษะการนำเสนอ และทักษะการวิจัย เพื่อเป็นผู้นำที่ทรงประสิทธิภาพสามารถนำพาทีมงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติที่ยั่งยืน

2. การจัดการเรียนรู้ของครู

2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้เป็นการกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถานศึกษาโดยวิธีใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน โดยผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของ

ตนและการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ไม่วาระดับใดก็ตาม (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564) ส่วน Marquardt (1996) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ (Learning management) เป็นกระบวนการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นวงจรต่อเนื่องโดยผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยของงานย่อยในองค์กร เพื่อสร้างและใช้ความรู้ในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นกว่าเดิม การจัดการเรียนรู้ จึงหมายถึง กิจกรรมของผู้ปฏิบัติงาน โดยมีนักวิชาการหรือนักทฤษฎีเป็นแหล่งเรียนรู้ (Resource Person) การจัดการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อให้เกิดการพัฒนางานและพัฒนาคนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยมีความรู้เป็นเครื่องมือ อาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือมิใช่เป้าหมาย

Hough and Duncan (1970, อ้างถึงใน สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี, 2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้สอนใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และความผาสุก โดยเป็นกิจกรรม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การทำความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือก เนื้อหาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instructional) หมายถึง การเลือกวิธีการสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ที่วางไว้ ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถ วิเคราะห์ผลได้ และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการ ประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด

Gunter, Esters, and Schwab (1995, อ้างถึงใน สกฤตการ สังข์ทอง, 2562) ได้ อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนพิมพ์หรือต้นแบบที่ประกอบด้วยขั้นตอนการสอนหลักที่ทำให้ เกิดผลตามที่ต้องการ การจัดการเรียนรู้ต้องเรียงตามลำดับขั้นตอนที่เสนอไว้และรูปแบบการเรียนรู้ แต่ละรูปแบบจะตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างที่แตกต่างกัน

Duke and Daniel (2004, อ้างถึงใน วลีดา อุ่นเรือน, 2563) ให้ความหมายของการ จัดการการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นแนวคิดด้านการสอน ซึ่งมักได้มาจากทฤษฎีการศึกษาและมีการกำหนด ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนควรเรียน และวิธีการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แต่ละแบบ จะมีจุดอ่อนและจุดแข็งแตกต่างกันและไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใดที่ดีที่สุด

พัชรี ศรีสังข์ (2551) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการใช้ ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้มาจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือ ได้ฝึกหัด ฝึกกระทำ โดยได้รับการเสริมแรงอย่างมีประสิทธิภาพสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและ ประสานงานกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นอย่างค่อนข้างถาวร กับผู้เรียน ตามขีดความสามารถที่มีได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

พรรณณี มนพัทธ์ปริพัตร (2560) ได้สรุปว่าการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กลวิธีการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่สนับสนุนการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาเรียม ลูกสะเดา (2562) ได้สรุปว่าการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิมอันเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อจัดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน สามารถใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่มีเจตคติไปในทางที่ถูกต้องและดีกว่าเดิมเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรจนเกิดเป็นนิสัย อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนไปด้วยดีจนประสบความสำเร็จตามบรรลุเป้าหมาย

วารินทร์พร พันเพ็ญ (2562) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และการนำเสนอข้อมูล

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นวงจรต่อเนื่อง โดยผ่านประสบการณ์หรือการฝึกหัด ฝึกกระทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การนำเสนอข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ผ่านกิจกรรมและการเสริมแรงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งผู้เรียนและผู้สอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจพฤติกรรมของตนเองในด้านการรับรู้ การคิด การจำ การเกิดความรู้สึก การมีทักษะสามารถปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านการเรียนรู้ ปรับพฤติกรรมได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และการเรียนรู้ช่วยผู้สอนมีความรู้มีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนและเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละคน (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่มีการสนับสนุนให้มีการลงมือปฏิบัติจริง มีการเชื่อมโยงกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ

เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้เติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

ประไพลิน จันทน์หอม (2559) ได้สรุปว่าถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ อันหมายถึงการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ซึ่งไม่เพียงแต่ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้หรือมีความเข้าใจในความรู้อย่างลึกซึ้ง แต่ต้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่มีบริบทที่แตกต่างได้ โดยใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาในการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) ได้สรุปว่าการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยภาพรวมการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป ผู้สอนจะกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้เอาไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้น หรือต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา

2. การจัดการเรียนรู้ช่วยทำให้จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาของสังคมไทย อาจจะมีทั้งความเหมือนกันและต่างกัน แต่ไม่ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับจะกำหนดไว้อย่างไรสิ่งสำคัญที่จะทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษาบรรลุผลก็คือ การจัดการเรียนรู้ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนสามารถที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่สถานศึกษาควรจัดให้กับผู้เรียนมีหลายทักษะด้วยกัน เช่น ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

4. การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกแยะข้อดีข้อเสียออกอย่างมีเหตุผล มีหลักยึดปฏิบัติในการใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม และทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

5. การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด เนื่องจากการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้พัฒนาให้ผู้เรียนมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด รวมทั้งพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน และยังสามารถช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำรงชีวิตให้มีความสุขในสังคม ดังนั้น เมื่อผู้เรียนได้รับทั้งความรู้

ประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ จากการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์และรู้จักที่จะเอาตัวรอดอยู่ในสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

6. การจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

7. การจัดการเรียนรู้สามารถนำไปสู่การสร้างเสริมอาชีพหรือรายได้ให้กับผู้เรียน

8. การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนในให้น้องค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้พัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความก้าวหน้าได้

สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้มีความสำคัญเพราะเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นสำคัญ หากผู้สอนเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของพฤติกรรมที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้เพราะจะช่วยให้เข้าใจธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์ การแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม อีกทั้งยังสามารถนำแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564)

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) มองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะเป็นกลาง คือ ไม่ดีไม่เลว (Neutral-Passive) การกระทำต่าง ๆ เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า การเรียนรู้เกิดจากความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสำคัญกับ “พฤติกรรม” มาก เพราะเพราะพฤติกรรมระหว่างสิ่งเร้าเป็นสิ่งที่สังเกตได้ สามารถและทดสอบได้ แนวคิดกลุ่มนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง หรือการแสดงพฤติกรรม และถ้าหากได้รับการเสริมแรงจะทำให้มีการแสดงพฤติกรรมนั้นมากขึ้น เน้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยอินทรีย์จะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองอันนำไปสู่ความสามารถในการแสดงพฤติกรรม คือ การเรียนรู้ (ทิตนา แคมณี, 2560; อรุณ กันสิทธิ์ และจิตติมา รักษานาค, 2561; จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564)

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม

นักจิตวิทยาในกลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) เป็นกลุ่มนักจิตวิทยาที่เน้นกระบวนการทางปัญญาหรือความคิดซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสมอง และเป็นกลุ่มที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมายและความสัมพันธ์ของข้อมูลและการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง (ชาติชาย ม่วงปฐม, 2557; จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564)

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยมเกิดขึ้นและเป็นที่ยอมรับมากในระหว่าง ค.ศ. 1960 และ 1970 ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรียกว่าเป็นการเคลื่อนไหวที่เห็นความสำคัญด้านศักยภาพของมนุษย์ที่สำคัญ จึงเรียกว่าคลื่นลูกที่ 3 (third force) ของจิตวิทยา ต่อจากกระแสคลื่นของจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมนิยมและจิตวิเคราะห์ โดยนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีมุมมองมนุษย์ในมุมกว้างและมองมนุษย์เป็นองค์รวม มองว่า พฤติกรรมหมายต่อของมนุษย์เกิดจากการรับรู้โลกของตนและสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างมีความหมาย พฤติกรรมของแต่ละคนไม่ใช่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมเท่านั้น เมื่อนักจิตวิทยาจำนวนมากให้ความสำคัญเช่นนี้ จึงเกิดผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศในยุโรปและที่อื่น ๆ อีกอย่างกว้างขวาง (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

Albert Bandura (1962-1986) นักจิตวิทยาร่วมสมัย (An Contemporary Psychologists) ชาวอเมริกัน เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าของตนเอง เดิมใช้ชื่อว่า "ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม" (Social Learning Theory) ต่อมาเขาได้เปลี่ยนชื่อทฤษฎีเพื่อความเหมาะสมเป็น "ทฤษฎีปัญญาสังคม" (Social cognitive theory) แนวคิดสำคัญทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมหรือทฤษฎีปัญญาสังคมเน้นหลักการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) เกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคมเราสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน เช่น การออกเสียง การขับรถยนต์ การเล่นเกมกีฬาประเภทต่าง ๆ เป็นต้น โดย Bandura กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์นั้นเกิดจากพฤติกรรมบุคคลนั้นมีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคลนั้น (Person) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งทฤษฎีนี้เน้นบุคคลเกิดการเรียนรู้โดยการให้ตัวแบบ (Learning Through Modeling) โดยผู้เรียนจะเลียนแบบจากตัวแบบ และการเลียนแบบนี้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ การสังเกตการณ์ตอบสนองและ

ปฏิกริยาต่าง ๆ ของตัวแบบ สภาพแวดล้อมของตัวแบบ ผลการกระทำ คำบอกเล่า และความน่าเชื่อถือของตัวแบบได้ (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564)

ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สภาพของข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน กลไกของการแข่งขันสูงทุกรูปแบบ ตลอดจนแนวโน้มของการเปิดเสรีทางการศึกษา ศักยภาพของเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม และสังคมแห่งความรู้ George Siemens ได้เสนอทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism) ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับโลกยุคดิจิทัลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคล องค์กร และเทคโนโลยีสามารถสร้างองค์ความรู้ร่วมกันได้ ผ่านการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับข้อมูลซึ่งอาจอยู่ในรูปสัญลักษณ์ ข้อความ รูปภาพ เสียง หรืออารมณ์ความรู้สึกที่กระจายอยู่ทั่วไปในเครือข่ายออนไลน์แบบเปิดหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งการเชื่อมโยงข้อมูลนี้มีลักษณะเป็นเครือข่ายหรือแพร่ขยายอย่างต่อเนื่องได้เมื่อข้อมูลหนึ่ง ๆ เชื่อมต่อกับข้อมูลอื่น ๆ ต่อไปอีก ต่อมา Stephen Downes ได้นำแนวคิดของทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ไปสร้างแบบจำลองทางชีวภาพของสมองและโครงข่ายระบบประสาทเพื่ออธิบายการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงนี้ ซึ่งเขาอธิบายว่าการเชื่อมต่อกันของข้อมูลเป็นเครือข่ายจะมีลักษณะเรียกว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) หรือ เครือข่ายความรู้ (Knowledge Network) โดยเครือข่ายหรือนิวทนาการเรียนจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กขึ้นขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลและบุคคลที่เชื่อมโยงกัน เปรียบเสมือนระบบประสาทที่เชื่อมต่อและส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันแล้วทำให้เกิดผลลัพธ์ต่าง ๆ ขึ้น ดังนั้น การเรียนรู้ทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้จึงหมายถึงการพัฒนาความรู้ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลกับเครือข่ายออนไลน์ที่เปิดกว้างตัว ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีจำนวนมากมายและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Siemens, 2005; กิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2558; จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564; สุทธิพร แทนทอง, 2563)

2.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้น มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ และมีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ทิตนา แคมมณี, 2559) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ต้องใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องมาจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือได้ฝึกหัด ฝึกกระทำ โดยได้รับการเสริมแรงอย่างมีประสิทธิภาพสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและประสานงานกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมี

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นอย่างค่อนข้างถาวรกับผู้เรียน ตามขีดความสามารถที่มีได้บรรลุ จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งได้เสนอกรอบแนวคิดเชิงโครงสร้างชี้แนะแนวทางลักษณะการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นระบบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และแหล่งเรียนรู้ (พัชรี ศรีสังข์, 2551)

Hough and Duncan (1970, อ้างถึงใน สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี, 2560) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมที่มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของ การศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Anderson (1997, อ้างถึงใน วไลดา อุ่นเรือน, 2563) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ได้แก่ หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึงความเชื่อ แนวคิดและทฤษฎีเป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ สารการเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาและกระบวนการในการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน การสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ หมายถึง ตัวช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตามที่รูปแบบการเรียนการสอนนั้นๆ ได้กำหนดไว้ และการวัดและประเมินผล หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และทราบประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Arends (1999, อ้างถึงใน พชรี ปิยภักดิ์, 2555) รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบด้วยกัน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวคิดพื้นฐานความเชื่อของการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของการจัดการ

เรียนรู้ เป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงว่าต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะอย่างไร 3) กระบวนการการจัดการเรียนรู้ หมายถึงการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนและมีละเอียดของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้

Joyce and Weil (2004, อ้างถึงใน วไลดา อุ๋นเรื่อน, 2563) ได้กล่าวว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ แนวคิดและหลักการของรูปแบบ หมายถึง ตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ซึ่งอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรม วิธีการ และขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และการวัดและประเมินผล หมายถึง ตัวบ่งบอกถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร

ประไพ ฉลาดคิด (2548) ได้กล่าวว่องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าควรมีองค์ประกอบต่อไปนี้ในชั้นเรียน

1. ผู้สอน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการสอน เพราะต้องเป็นผู้รู้หลักสูตรและนำเนื้อหาสาระมาดำเนินการสอน มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตลอดเวลาของการเรียนการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน มีทักษะกระบวนการ และมีเจตคติที่ดีตามเจตนารมณ์ของบทเรียนและหลักสูตร นอกจากนั้นครูยังต้องมีความสามารถใช้สื่อประกอบการสอน และสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ทำให้การสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

2. ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอน เพราะการสอนจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีผู้เรียนเป็นผู้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้

3. กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบอีกประการหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากต่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นออกแบบโดยผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีการวัดผลและประเมินผลตามที่ผู้สอนได้วางแผนไว้

4. บริบทในการเรียนการสอน ในการสอนที่ต้องการให้เกิดผลที่ดีทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียนนั้น สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันได้แก่ความเหมาะสมของสีในห้องเรียน การถ่ายเทของอากาศ ทิศทางลม เสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียน เช่น เสียงรถยนต์วิ่งผ่านไปมา กลิ่นเหม็นจากตลาดสด เป็นต้น

จิตติมา วรณศรี (2557) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทในการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิดแสวงหาคำตอบ สร้างข้อสรุปด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะในการเรียนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน

2. การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการหรือกิจกรรมที่หลากหลายย่อมส่งผลดีและมีประสิทธิผล ครูจึงควรพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาสาระ

3. การคิดริเริ่มพัฒนาหรือการคิดแบบสร้างสรรค์ บูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

สลิตา รินสิริ (2558) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการวัดการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยการกำหนดจุดหมาย สาระกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัดความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง การเตรียมการของโรงเรียนผู้บริหาร และครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของครูในโรงเรียนโดยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อ้างอิง หมายถึง การใช้สิ่งที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ ซึ่งครูใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการประเมินผล หมายถึง การดำเนินการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภายหลังใช้การเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

อิทธิณัฐ ต้นติวิทพงศ์ (2558) ได้กล่าวว่าร่วงค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย ปรัชญา ทฤษฎีแนวคิด และหลักการของรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการ เนื้อหา สื่อหรือสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน เทคนิควิธีการสอน การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไปใช้ เช่น คำแนะนำข้อดี ข้อจำกัด สภาพแวดล้อมหรือลักษณะที่เหมาะสมกับการใช้รูปแบบ และการวัดผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ได้จากการศึกษา การเก็บข้อมูล เพื่อทำการวัดและประเมินผล

พัชยุชีสา อภิกุลวราศิษฐ์ (2560) ได้กล่าวว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน มีองค์ประกอบสำหรับการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดสภาพการเรียนรู้ เป็นการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมทางการเรียนเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนปกติและห้องเรียนออนไลน์ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน กำหนดข้อตกลงพื้นฐานในการเรียน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ภาระงาน พร้อมจัด แหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมเนื้อหาความรู้ เครื่องมือแสวงหาความรู้ ของทางในการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกให้แก่ผู้เรียน

2. เรียนด้วยตัวเอง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับเนื้อหา ข้อมูลความรู้ที่ครูมอบหมายให้ผ่านสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คู่มือ แบบเรียน สำเร็จรูปที่สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ทบทวนได้ทุกที่ทุกเวลา ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้จาก อินเทอร์เน็ต แม้จะเป็นเวลานอกเวลาเรียนเพื่อใช้เวลาให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

3. แลกเปลี่ยนเรียนกับเพื่อน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากข้อมูลที่แต่ละคนได้ศึกษามา เพื่อร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดจากการเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านคำถามกระตุ้นให้เกิดการสะท้อนคิดหรือสถานการณ์สร้างสรรค์จากผู้สอน บันทึกการเรียนรู้ด้วยภาษาเชิงบวกให้ผู้เรียนได้แบ่งกลุ่ม ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจขั้นที่

4. เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเชิงบวก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดกิจกรรมหรือภารกิจ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงบวก มีการนำเสนอผลงานทำให้เกิดความหมายในการเรียนรู้และสร้างความภาคภูมิใจในความสำเร็จให้กับผู้เรียน

5. ประเมินผลเชิงบวก เป็นการประเมินผลงานจากกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย โดยให้นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ครูและผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน เพื่อสะท้อนความสำเร็จของกิจกรรมที่ได้ร่วมกันทำ ยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาดเพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคตและให้แรงเสริมทางบวกแก่ผู้เรียน

พรณี มนพัทธ์ปริพัตร (2560) ได้สรุปว่าการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมและการบริการสำหรับการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ ทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2. กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ กระบวนการที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลาย มีการจดบันทึก รายงานผล การส่งต่อข้อมูล พร้อมทั้งมีการนิเทศ และการวัดผล

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ กิจกรรมที่ส่งเสริมและตอบสนองความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนให้เกิดค่านิยมที่ดีงาม รวมทั้งมีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน มี

ขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการบูรณาการอย่างเหมาะสมกลมกลืนตามสภาพจริงและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

สกลการ สังข์ทอง (2562) องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของนักการศึกษาข้างต้นโดยภาพรวมประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ แนวคิดหรือทฤษฎีซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้บรรยากาศการเรียนรู้รวมถึงเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ควรจัดเป็นขั้นตอนและในแต่ละขั้นก็จะมี ความแตกต่างกันไป ตามหลักการที่นำมาใช้

4. การวัดและการประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การประเมินผลจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน จึงจะสามารถทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษารายละเอียดทั้งหมดในหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจและสามารถนำสิ่งต่างๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ที่สำคัญถ้าผู้สอนไม่ได้มีการศึกษาเรียนรู้รายละเอียดต่างๆ ในหลักสูตรก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าจะสอนเนื้อหาอะไร เพื่ออะไร และวัดผลประเมินผลอย่างไร

2. จุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้งเพราะจะทำให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย สามารถทราบว่าคุณเรียนจะเกิดพฤติกรรมใดบ้าง รวมทั้งสามารถวางแผนเตรียมเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะจะทำให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้วิธีการใดบ้าง โดยการจัดการเรียนรู้จะต้องเลือกวิธีการที่น่าสนใจมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4. สื่อการเรียนรู้ การนำสื่อการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่าจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้วิธีการใดบ้าง โดยการจัดการเรียนรู้จะต้องเลือกวิธีการที่น่าสนใจมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. การวัดผลและประเมินผล จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยทำให้ผู้สอนนำข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำปัญหาที่ค้นพบมาใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

6. ผู้สอน หรือครูเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นและเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้เรียน

7. ผู้เรียน หรือนักเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเท่ากับผู้สอน เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนหรือผู้รับความรู้ และประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ก็ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้เพราะไม่มีผู้รับ

จากองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ให้ได้องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญได้ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

นิกทฤษฎี / นักวิจัย	Hough and Duncan (1997)	Anderson (1997)	Arends (1999)	Joyce and Weil (2004)	ทิตานา แจมเมณี (2545)	ประไพ ฉลาดคิด (2548)	พัชรี ศรีสังข์ (2551)	จิตมา วรรมศรี (2557)	สลิตา รินสิริ (2558)	อิทธิณัฐ ดันตริตพิงศ์ (2558)	พัญชิสรา อภิกุลวราศิษฐ์ (2560)	พรรณณี มนพิพัทธ์ปรีพัทธ์ (2560)	พวงผกา ปรีธมาปัญญา (2560)	กุสิสรา จิตรชญานิษ (2562)	ความถี่	ตัวแปร
ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน / หลักของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น / ปรัชญา ทฤษฎีแนวคิด / หลักการของรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน / กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการเนื้อหา / จุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ ชัดเจนตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น / แนวคิดและทฤษฎีเป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ / หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์ / เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ / หลักการตามแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ / ตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการ / รูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ซึ่งอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ / มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน / ผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดทั้งหมดในหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจและสามารถนำสิ่งต่างๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตร / ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด	/	//	/	//	//					//	/			//	15*	การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

นักทฤษฎี / นักวิจัย	Hough and	Anderson (1997)	Arends (1999)	Joyce and Weil	ทีศนา แซมมณี	ประไพ ฉลาดคิด	พัชรี ศรีสังข์ (2551)	จิตมา วรณศรี	สลิตา รินสิริ (2558)	อิทธิณัฐ ดันตวิฑิตพงษ์	พัชัญชิสสา อภิกุลว	พรณี มนพัทธ์	พวงผกา ปรีณำเพ็ญ	กุลิสรา จิตรชญาภิมช	ความถี่	ตัวแปร
กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือได้ฝึกหัด ฝึกกระทำ / การเสริมแรงอย่างมีประสิทธิภาพสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและประสานงานกัน / เกิดประสิทธิผลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นอย่างค่อนข้างถาวรกับผู้เรียน ตามขีดความสามารถที่ได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ / การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิดแสวงหาคำตอบ สร้างข้อสรุปด้วยตนเอง / ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะในการเรียนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน / การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของครูในสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ / การเตรียมการของสถานศึกษา ผู้บริหาร และครูในการจัดการเรียนการสอน / กิจกรรมหรือภารกิจ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงบวก / การนำเสนอผลงานทำให้เกิดความหมายในการเรียนรู้และสร้างคุณภาพภูมิใจในความสำเร็จให้กับผู้เรียน / กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการที่เหมาะสมกับผู้เรียน / การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทักษะการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ / การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา นั่นคือให้ผู้เรียนได้ลงมือทำด้วยตนเอง / ผู้สอนคอยให้คำปรึกษา เพราะเป็นการฝึกทักษะของการแสวงหาความรู้ที่แท้จริง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และเกิดความเข้าใจ						//	//	//	//	//	//	//	/	19	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ	

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

นักทฤษฎี / นักวิจัย	Hough and	Anderson (1997)	Arends (1999)	Joyce and Weil	ทิตินา แซมเมนี	ประไพ ฉลาดคิด	พัชรี ศรีสังข์ (2551)	จิตติมา วรรณศิริ	สลิดา รินสิริ (2558)	อิทธิณัฐ ดันดีวิทิตพงศ์	พัชญชิตา อภิกุล	พรณี มนพัทธ์	พวงภา ปิณธ์บำเพ็ญ	กุลิรา จิตรชญาภาณิช	ความถี่	ตัวแปร
นิยาม																
ผู้สอนต้องมีความสามารถใช้สื่อประกอบการสอน และสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ทำให้การสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น / การใช้สื่อที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ / ครูใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ / สื่อหรือสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน / ส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลาย / สื่อเรียนรู้ต่างๆ ที่จะเป็นตัวช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ / สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตามที่รูปแบบการเรียนการสอนนั้นๆ ได้กำหนดไว้ / การนำสื่อการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่าจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้วิธีการใดบ้าง	//				/		//	/		/			/	8*	การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู	
วิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด / การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ / วิธีสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้	/	/	/											3	-	

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

นักทฤษฎี / นักวิจัย	Hough and	Anderson (1997)	Arends (1999)	Joyce and Weil	ทีศนา เขมมณี	ประไพ ฉลาดคิด	พัชรี ศรีสังข์ (2551)	จิตินา วรณศิริ	สลิตา รินสิริ (2558)	อิทธิภูมิ ตันติวิทพงศ์	พัชณิศา อภิภูลา	พรณี มนพัทธ์	พวงผกา ปวีณบำรุง	กุลิสรา จิตรชญาวัฒน์	ความถี่	ตัวแปร
สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีความเหมาะสมของสื่อในห้องเรียน การถ่ายเทของอากาศ ทิศทางลม เสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียน เช่น เสียงรถยนต์วิ่งผ่านไปมา กลิ่นเหม็นจากตลาดสด / สภาพแวดล้อมหรือลักษณะที่เหมาะสมกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ / การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมทางการเรียนเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนปกติและห้องเรียนออนไลน์ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน / แหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมเนื้อหาความรู้ / การจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศ ทวีพยากร และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ / สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนที่นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ			/		/					/	//	/			6	บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของครู
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากข้อมูลของแต่ละคนได้ศึกษามาเพื่อร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดจากการเรียนรู้ร่วมกัน / คำถามกระตุ้นให้เกิดการสะท้อนคิดหรือสถานการณ์สร้างสรรค์จากผู้สอน / บันทึกการเรียนรู้ด้วยภาษาเชิงบวกให้ผู้เรียนได้แบ่งกลุ่ม ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ / ความสัมพันธ์ และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน / ขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการบูรณาการอย่างเหมาะสมกลมกลืนตามสภาพจริงและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ										//	//	/			5	การมีปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

นิกทฤษฎี / นักวิจัย	นักทฤษฎี / นักวิจัย											ตัวแปร		
	Hough and Anderson (1997)	Arends (1999)	Joyce and Weil	ทิศนา-แวงมณี	ประไพ ฉลาดคิด	พัชรี ศรีสังข์ (2551)	จิตติมา วรรณศรี	สลิตา รินสิริ (2558)	อิทธิณัฐ ดันดิวิฑิตพงศ์	พิชญติศา อภิกุลว	พรรณี มนพัทธ์		พวงผกา ปริณบ่าเพ็ญ	กสิศรา จิตรชญาวัฒน์
การดำเนินการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภายหลังใช้การเรียนการสอน / การเก็บข้อมูล เพื่อทำการวัดและประเมินผล / การประเมินผลงานจากกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย โดยให้นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ครูและผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน / สะท้อนความสำเร็จของกิจกรรมที่ได้ร่วมกันทำ / ยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาดเพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคตและให้แรงเสริมทางบวกแก่ผู้เรียน / การจดบันทึกรายงานผล การส่งต่อข้อมูล พร้อมทั้งมีการนิเทศ และการวัดผล / การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ / ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้ / การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ / การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน / ประสิทธิภาพของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ / การวัดและประเมินผลหมายถึง ตัวบ่งบอกถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร / ทำให้ทราบว่าคุณเรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ / ช่วยทำให้ผู้สอนนำข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ / สามารถนำปัญหาที่ค้นพบมาใช้ในการทบทวนทบทวนการเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ	//	//	/			/	/	/	//		//	//	15*	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

นักทฤษฎี / นักวิจัย	นิตยสาร	ตัวแปร
ผู้รู้หลักสูตรและนำเนื้อหาสาระมาดำเนินการสอน มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตลอดเวลาของการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน / ทักษะกระบวนการ และมีเจตคติที่ดีตามเจตนารมณ์ของบทเรียนและหลักสูตร / ผู้สอน หรือครูทำการจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นและเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน / ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้เรียน	Hough and Anderson (1997) Arends (1999) Joyce and Weil ทีศนา เขมมณี ประไพ ฉลาภาคิต พัชร ศิริสังข์ (2551) จิตติมา วรณศรี สลิตา รินสิริ (2558) อิทธิณัฐ ดันดิวิฑิตพงษ์ พัชณิศา อภิกุลว พรรณิ มนพัทธ์ พวงผกา ปรีณำเพ็ญ กุลิสรา จิตรชญาวัฒน์ ความถี่	ผู้สอน
จุดหมาย สาระกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน / การวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามความสามารถ สอดคล้องกับคุณลักษณะความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน / ข้อตกลงพื้นฐานในการเรียนวัดผลประเมินผล การเรียนรู้อารมณ์ในการจัดการเรียนรู้ / สิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน / การวางแผนเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน / การระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ / ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น / การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้ง / การจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย สามารถทราบว่าคุณเรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง	// / // / // / // 9*	การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

นิกาย	นักทฤษฎี / นักวิจัย	ตัวแปร
ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้สอนจัดให้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตาม จุดประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้ / เพราะ ถ้าไม่มีผู้เรียนหรือผู้รับความรู้ และ ประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ก็ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้เพราะไม่มีผู้รับ	Hough and Anderson (1997) Arends (1999) Joyce and Weil ทิตานา แอมเมณี ประไพ ฉลาดคิด พัชรี ศรีสังข์ (2551) จิตมา วรณศรี สลิตา รินสิริ (2558) อิทธิณัฐ ดันดิวิฑิตพงศ์ พงษ์ติสา อภิกุล พรณิ มนพัทธ์ พวงผกา ปรีณปาเพ็ญ กสิศรา จิตระชญานิช ความดี	/ / 2 -

จากตารางที่ 2.2 แสดงรายละเอียดขององค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีความถี่ ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป ทำให้ได้องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครู ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้
2. การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ
4. การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรย่อยในแต่ละ ประเด็นขององค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้

สันติ ธรรมบำรุง (2527) กล่าวว่าให้นำหลักหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูนำโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มนั้นไปปฏิบัติให้บังเกิดผล รวมถึงการบริหารงาน ด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียน สามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุมิตร คุณานุกร (2533) กล่าวว่าให้นำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอน ซึ่งหลักสูตรระดับชาติจะกำหนดจุดหมาย เนื้อหาวิชา การประเมินผลไว้อย่างกว้างๆ โดย มีการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้เหมาะกับการนำหลักสูตร ผู้บริหารต้องสำรวจ

ปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ของสถานศึกษาว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรมาปฏิบัติหรือไม่ ครูผู้สอนต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมและให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2535) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึง ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน ได้แก่การจัดเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมบุคลากร การบริหารและบริการหลักสูตร และการนิเทศการใช้หลักสูตร

รุ่งทิภา จันทน์วัฒนวงษ์ (2557) การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยประกอบด้วย การเตรียมบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

พระมหาสายัณห์ เปมสีโล (2564) การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียน โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนมีกระบวนการอื่น ๆ เช่น การเตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ แหล่งการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม เป็นต้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมของครูในสถานศึกษาที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ มีการเลือกวิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พร้อมทั้งการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษา ว่าดำเนินการด้วยความถูกต้องหรือมีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่

2. การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

Anderson (1997, อ้างถึงใน วไลดา อุ๋นเรื่อน, 2563) ได้กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ

Joyce and Weil (2004, อ้างถึงใน วไลดา อุ๋นเรื่อน, 2563) ได้กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

สลิตา รินสิริ (2558) ได้สรุปว่าจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้คือการกำหนดจุดหมาย สาระกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิด

ประสบการณ์การเรียนรู้ได้ติดตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัดความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

สายหยุด ภูปุย (2558) ได้สรุปว่าจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ควรครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ตรงกับความต้องการ และเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน จุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ต้องมีความชัดเจน สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกันกับผู้อื่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงสามารถกำหนดวัตถุประสงค์อื่นเพิ่มเติมได้

พัชญาชิตา อภิกุลวราศิษฐ์ (2560) ได้สรุปว่าจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้คือการกำหนดข้อตกลงพื้นฐานในการเรียน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ภาระงานในการจัดการเรียนรู้

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562) ได้สรุปว่าจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้งเพราะจะทำให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย สามารถทราบว่าผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมใดบ้าง รวมทั้งสามารถวางแผนเตรียมเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล (2563) ได้กล่าวว่าจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จะเป็นลักษณะ Personalized Learning Objectives คือ เหมาะกับผู้เรียนแต่ละคนและผู้เรียน สามารถใช้ศักยภาพของตนเองให้บรรลุเป้าหมาย และยังเป็น การเสริมสร้าง Growth mindset ในการใช้ความมุ่งมั่นพยายามอีกด้วย

สรุปได้ว่า การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยครูเป็นผู้กำหนด วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่มีความครอบคลุม มีความชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน

3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สิริพัชร์ เจษฎาวีโรจน์ (2540) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง หมายถึง การกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ หรือผู้เรียนและผู้สอนเป็นผู้ร่วมกันกระทำ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

พัชรี ศรีสังข์ (2551) ได้สรุปว่าการจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ จากการฝึกหัด ฝึกกระทำ ผ่านการเสริมแรงอย่างมี

ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นอย่างค่อนข้างถาวรกับผู้เรียน ตามขีดความสามารถที่มีได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จิตติมา วรรณศรี (2557) ได้สรุปว่าการจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิดแสวงหาคำตอบ สร้างข้อสรุปด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน

สลิตา รินสิริ (2558) ได้สรุปว่าการจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึงการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของครูในสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสถานศึกษาผู้บริหาร และครูมีการเตรียมการในการจัดการเรียนการสอน

พัชณูชิตา อภิกุลวราศิษฐ์ (2560) ได้สรุปว่าการจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงบวก มีการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมาย ความสำคัญ และความภาคภูมิใจในความสำเร็จให้กับผู้เรียน

พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ (2560) ได้สรุปว่าการจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกทักษะ การฝึกกระบวนการคิด การเรียนรู้ทักษะการจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา โดยผู้เรียนต้องลงมือทำด้วยตนเอง และมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นการฝึกทักษะของการแสวงหาความรู้ที่แท้จริง

วิชญ์ธมภ์ ทองแมน (2560) ได้กล่าวว่าหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากรู้ และทำให้นักเรียนได้ช่วยกันสืบค้นความรู้หรือแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและร่วมคิดแก้ปัญหาในกลุ่ม สร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและใช้สื่อในท้องถิ่น มีการบูรณาการเนื้อหาวิชา ลักษณะกิจกรรมมีลักษณะเชิงรุก คือนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการและอยู่ในสภาพการจัดการชั้นเรียนที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา โดยสัมพันธ์กับการทำงานของสมองสองซีก

สุจิตรา ตรีรัตนกุล (2562) ได้กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา มีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน โดยการกำหนดแผนงาน หรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้ร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีความมุ่งมั่น เกิดความพยายามที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จจุล่งตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง มีลักษณะเชิงรุก และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้

4. การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู

Anderson (1997, อ้างถึงใน วไลดา อุ่นเรือน 2563) ได้ให้ความหมายของการใช้สื่อ การเรียนรู้ของครู หมายถึง สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตามที่รูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ ได้กำหนดไว้

สลิตา รินสิริ (2558) ได้สรุปว่าการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู หมายถึง การใช้สิ่งที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นสิ่งจะเป็นคน สัตว์พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ ซึ่งครูใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัจศรา ประเสริฐสิน (2561) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย โดยใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ และกำหนดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องให้มีความเหมาะสมกับจำนวนสื่อการเรียนรู้ สำหรับการนำเสนอผลงานเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน มีนโยบายและงบประมาณสำหรับการจัดทำสื่อการเรียน และสร้างแรงจูงใจให้ครูในการสร้างสื่อการเรียน เช่น การให้รางวัล เป็นต้น

ชญภา แสงตันชัย (2562) ได้สรุปว่าการใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง การวางแผนและการจัดการเกี่ยวกับการบริหารสื่อการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารงานสื่อการจัดการเรียนรู้ การจัดสรรงบประมาณการบริหารงานสื่อ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรสำหรับงานสื่อการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนสื่อการจัดการเรียนรู้ด้านวิชาการ และการประเมินสื่อการจัดการเรียนรู้

เจริญ ภูวิจิตร (2564) ได้กล่าวถึงความหมายของการใช้สื่อของครูสำหรับการจัดการเรียน หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และอินเทอร์เน็ต ผู้สอนอาจจะให้นักเรียนค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องบนเว็บไซต์ต่าง ๆ แทนการอ้างอิงจากหนังสือตำรา โดยเลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสม รวมถึงการใช้ซอฟต์แวร์ เป็นเครื่องมือการสอนที่ดีจะช่วยให้การสอนของครูเป็นไปอย่างราบรื่น

วราพร บุญมี (2564) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง การที่ครูจะคิดค้นสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งสื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ และทักษะเฉพาะตนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปรับใช้และต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคต

สรุปได้ว่า การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง การนำสิ่งที่อยู่รอบตัว มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ ประการแรก คือ การวัดผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของ ผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูล แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลไว้ ดังต่อไปนี้

Hough and Duncan (1997, อ้างถึงใน สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี, 2560) การวัดและประเมินผล หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ และความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Anderson (1997, อ้างถึงใน วลีดา อุ่นเรือน, 2563) การวัดและประเมินผล หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และทราบประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Joyce and Weil (2004, อ้างถึงใน วลีดา อุ่นเรือน, 2563) การวัดและประเมินผล หมายถึง ตัวบ่งบอกถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร

สลิตา รินสิริ (2558) ได้สรุปว่าการวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภายหลังใช้การเรียนการสอน

พัชญชิสสา อภิกุลวราชีษฐ์ (2560) ได้สรุปว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผลงานจากกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย โดยให้นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อน ประเมินเพื่อน ครูและผู้ปกครองเป็นร่วมผู้ประเมิน เพื่อสะท้อนความสำเร็จของกิจกรรม ยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาดเพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต และเป็นการให้แรงเสริมทางบวกแก่ผู้เรียน

ศศิธร บัวทอง (2560) ได้กล่าวว่าการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผลเชิงคุณภาพ เน้นการปฏิบัติจริง มีการบูรณาการวิธีการประเมิน และใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล และนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขงาน

วรรณดี แสงประทีปทอง (2561) ได้กล่าวว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและประเมินผลเป็นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่

หลากหลายให้เหมาะสมกับสิ่งที่การวัดและประเมินผล มีการประยุกต์ใช้กรอบการประเมินและตอบสนองทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปัน เพื่อนำผลการวัดและประเมินผลมาเป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียน

ชนาธิป ท้ายแป (2564) ได้กล่าวว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา และการวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียน การวัดและประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา เป็นการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียน การสอนตลอดปีการศึกษา/ภาคเรียน ส่วนการวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียน การวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนหลังสิ้นสุดปีการศึกษา/ภาคเรียน การวัดและประเมินผลควรใช้วิธีการหรือรูปแบบการทดสอบที่หลากหลายเหมาะสมกับจำนวนและความพร้อมของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและประเมินผลความรู้ในสาระวิชาแกน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 มีการบูรณาการวิธีการประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยใช้กรอบการประเมินที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปันในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ และนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ต่อไป

2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครู

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู คือ บทบาทที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้จนเกิดความสำเร็จ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทดังกล่าวประกอบด้วย บทบาทด้านการวางแผนการเรียนการสอน โดยการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิเคราะห์ ตรวจสอบ กำหนดเทคนิค มาตรการรายละเอียด และจัดทำแผนงาน โครงการกำหนดวิธีดำเนินงาน บทบาทด้านการนิเทศภายในการกำกับติดตามผลการเรียนการสอน กำกับติดตามและประเมินผล กระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมออยู่ตลอดเวลา และบทบาทด้านการประเมินผลการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ จัดการเรียนการสอน และแนวคิดในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้แบบหลากหลายที่เหมาะสม (สุรีพร แก้วโพธิ์, 2561)

สุวรรณณี กัญ ทะปิง (2562) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนและส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชน และสอดคล้องกับบริบทวิถีชีวิตจริงของผู้เรียน มีความเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล สามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตจริงได้

รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่ใช้กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2562) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความเท่าทันต่อเหตุการณ์ คาดการณ์ภายใต้แนวโน้ม โดยใช้สภาพปัญหาปัจจุบัน สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่น สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่กลยุทธ์และแผนงานโครงการได้ ทำให้ทุกคนในองค์กรมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินการไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน ส่งเสริมให้บุคลากรมีอิสระและสามารถแสดงศักยภาพได้เต็มที่ มีการจัดระบบบริหารจัดการให้เรียบง่าย เน้นเฉพาะประเด็นที่เป็นแก่นสารของงานจริง ๆ ไม่เสียเวลากับสิ่งที่ไม่สร้างคุณค่าให้องค์กร สามารถนำพ่องค์กรให้สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วทันความเปลี่ยนแปลง สามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ดี โดยยังรักษาพันธกิจหลักและเป้าหมายขององค์กรไว้ได้ และจัดสภาพแวดล้อม พร้อมทั้งบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งครูบุคลากรของสถานศึกษา และการเรียนรู้ของผู้เรียน มีแหล่งศึกษาค้นคว้าที่ทันสมัยเพียงพอ สนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวางหลากหลายและทั่วถึง

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ หมายถึง บทบาทในการบริหารและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในกำกับติดตามผลการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผนจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชน และสอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิตจริงของผู้เรียนเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นการประเมินผลการเรียนรู้และการปรับปรุง และขั้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.1 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตั้งอยู่เลขที่ 120 หมู่ 9 ต.ชุมแพ อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น 40130 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีพื้นที่ครอบคลุม 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชุมแพ ภูเวียง หนองเรือ สีชมพู ภูผาม่าน หนองนาคำ และอำเภอเวียงเก่า ปีการศึกษา 2565 มีข้าราชการครูจำนวนทั้งสิ้น 2,283 คน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 – 2564 โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ แนวทางหรือมาตรการการพัฒนาสู่ความสำเร็จ รวมทั้ง ค่านิยมขององค์กร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ค่านิยม

นำสมัย ใส่ใจบริการ ทำงานเป็นทีม

วิสัยทัศน์ (Vision)

ภายในปี 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นองค์กรคุณภาพชั้นนำ โดยน้อมนำศาสตร์พระราชา

พันธกิจ (Missions)

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs)
2. เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคให้แก่ประชากรวัยเรียนในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในรูปแบบที่เหมาะสมทัดเทียมกันตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
3. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายสู่การเป็นมืออาชีพ
4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาน้อมนำ “ศาสตร์พระราชา” เป็นแนวทางในการจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในรูปแบบที่เหมาะสมทัดเทียมกันตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
2. ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs)
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายสู่การเป็นมืออาชีพ
4. สถานศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีคุณภาพตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่งน้อมนำศาสตร์พระราชาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ได้แก่ เพิ่มโอกาสและความเท่าเทียมทาง
การศึกษา ยกย่องคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา และบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษา

โครงการสำคัญ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จากนโยบายสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการให้สถานศึกษาทุกแห่งมี
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมของนักเรียนได้
เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี มีปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของ
สารเสพติดปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล
ความเครียดซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน ซึ่งส่งผลกระทบต่อ
การเรียนรู้และการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่ต้องเผชิญปัญหาในสภาพสังคมปัจจุบัน โดยสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนและถือเป็นภาระหน้าที่ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเข้มแข็ง
เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้าน
ร่างกาย สติปัญญาความรู้ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตรอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้
อย่างปลอดภัย รวมทั้งปลูกฝังสร้างจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยการร่วมมือ
กันระหว่างครู ผู้ปกครองชุมชน ประชาชนชาวบ้าน องค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 ยกย่องคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21

โครงการสำคัญ

โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่
21 ในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมทั้งชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยน
ทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูผู้สอนจึงต้อง
มีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการ
ออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill)
ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ
และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปลดรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน

การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ครูผู้สอนในยุค 4.0 คือ ครูมีหน้าที่วางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับวัยและเนื้อหาที่เรียน รวมทั้งครูผู้สอนควรกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ควรมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติ และรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ จนทำให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลผลิตหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ขึ้นมาได้เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของประเทศ ซึ่งคุณลักษณะนี้จะติดตัวผู้เรียนไปตลอดชีวิต ที่สำคัญต้องให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนการที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอการนี้ จึงได้มีการจัดทำโครงการที่ตอบสนองการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 3. เพิ่มศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา

โครงการสำคัญ

โครงการยกระดับศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการศึกษา เป็นผู้ที่ทำให้การส่งเสริมสนับสนุนและจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องหมั่นฝึกฝนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆ อีกทั้งต้องเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้รู้เท่าทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับสถานศึกษาต้องมีการเตรียมความพร้อมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล โครงการนี้จึงเป็นการเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาในวิชาชีพ อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพขององค์กร สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพองค์กรต่อไป

กลยุทธ์ที่ 4 บริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

โครงการสำคัญ

โครงการองค์กรคุณภาพชั้นนำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า "ภายในปีการศึกษา 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นองค์กรคุณภาพชั้นนำระดับชาตินโดยน้อมนำศาสตร์พระราชเป็นแนวทาง" และเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใต้แนวคิดเน้นพัฒนาครูเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่ทักษะผู้เรียนใน

ศตวรรษที่ 21 (PLC : 3R8C) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารสู่องค์กรคุณภาพชั้นนำระดับชาติ ภายใต้ชื่อ "NATION MODEL"

3.3 คุณภาพการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ทำการทดสอบกับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการจัดสอบ ซึ่งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ระหว่างปีการศึกษา 2560 ถึง 2564 สรุปได้ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ระหว่างปีการศึกษา 2560 ถึง 2564

ปีการศึกษา	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	เฉลี่ย
2560	42.14	32.12	35.98	28.60	34.71
2661	52.98	32.86	37.21	31.78	38.71
2562	46.37	30.32	32.27	27.41	34.09
2563	53.11	26.55	35.66	33.93	37.31
2564	48.59	34.57	32.26	36.64	38.02

จากตารางที่ 2.3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละรวม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศ และคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีแนวโน้มลดลงทุกปีและต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ โดยมีคะแนนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากทั้งหมด 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ยังคงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

พวงผกา ปวีณบําเพ็ญ (2560) ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ (research-based learning) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น ฐาน พบว่า ทักษะการสอนเชิงสร้างสรรค์ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะ การส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการให้ ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทักษะการจัดการ การ เผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา อันจะนำไปสู่คุณภาพของ บัณฑิตที่พร้อมสำหรับสังคมฐานความรู้ต่อไปในอนาคต การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเป็นการช่วยให้ ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจาก กระบวนการวิจัย ซึ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความหมายต่อตนเอง

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยทำการศึกษาทักษะของผู้บริหาร ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์การ ทักษะ ด้านการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะด้าน มนุษย์สัมพันธ์ พบว่าทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ส่วนผลการเปรียบเทียบทักษะผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน โดยการใช้การทวิ เเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ภิญโญ วงษ์ทอง (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูทางออนไลน์ บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ของครูทางออนไลน์ และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้ เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานว ผลการวิจัย พบว่าด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจและ วิเคราะห์ ขั้นเตรียมการและวางแผน ขั้นดำเนินการและกำกับติดตาม ขั้นประเมินและสะท้อนผล ส่วน ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความพร้อมของเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเรียน

ออนไลน์อยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก และด้านแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรพัฒนาด้านการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยี ตลอดจนด้านครู ผู้เรียน และผู้ปกครอง

โซชิตา ศิริมัน (2564) ได้นำเสนอทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไว้ในทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์การ ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤต โควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายทักษะ ส่วนการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

วิไลวรรณ พ่อคำช้าง และ รัตนา กาญจนพันธ์ (2564) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุณิสรา แพทย์พิพัฒน์ และ อธิรัฐ วรบำรุงกุล (2563) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วลิตา อุ่นเรือน (2563) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นจัดกิจกรรมตามสภาพจริงให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกันเพื่อเป็นการเติมเต็มความรู้ให้แก่กันและกัน ผู้สอนกระตุ้นท้าทายให้เกิดการเรียนรู้สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ที่มาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

มลฤดี สวนดี (2565) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทิมา อำนวย (2565) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการพัฒนาบุคลากร ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการวิจัยทางการศึกษา และการ

ประเมินผลและการวางแผน และทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Edmunds and Hartnett (2014) ได้นำเสนอระบบจัดการการเรียนรู้ (LMS : Learning Management System) ในการปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสำหรับผู้เรียน เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของ LMS เมื่อมีการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ภายในห้องเรียน จากมุมมองของครูสามคนในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งในนิวซีแลนด์ โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกต และข้อมูลเอกสารจาก LMS ผลการวิจัยพบว่า LMS มีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ LMS เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการเรียนรู้ จะเน้นถึงลักษณะที่เชื่อมโยงถึงกันของการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติในห้องเรียนให้เหมาะสำหรับผู้เรียนแต่ละคน

Mupa (2015) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ซิมบับเว ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่ลดลงของผู้เรียนในระดับเกรด 7 และอัตราการสอบผ่านของผู้เรียนเป็นศูนย์เปอร์เซ็นต์ที่สูงขึ้นนั้น เพราะครูไม่ได้ใช้การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขาดแคลนและไม่มีการเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านเนื้อหาสำหรับการจัดการเรียนรู้พบว่ามีเฉพาะแบบเรียนซึ่งขาดความหลากหลาย ด้านสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้ไม่เอื้ออำนวย ครูขาดขวัญและกำลังใจในการจัดการจัดการเรียนรู้ ผู้ปกครองไม่ให้การร่วมมือ เช่น การสอนการบ้านบุตรหลาน สถานศึกษาจ้างครูที่มีคุณภาพต่ำไม่มีความรู้เฉพาะด้านในการจัดการเรียนรู้ ครูขาดการวางแผนที่เหมาะสมและขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทางสถานศึกษาควรจัดทรัพยากรที่จำเป็น และจัดระดมทุนจากภายนอก เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Maryati (2020) ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ และการศึกษาจากเอกสาร จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูลกับข้อมูลจากการสังเกตกับผลการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า การนำการจัดการเรียนรู้ของครูมาใช้ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยมีการระบุวัตถุประสงค์ เพื่อหาประโยชน์ ขั้นตอนการวางแผน รวมทั้งตัวชี้วัดหรือเป้าหมายคุณภาพที่จะบรรลุ และกระบวนการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ SDN ตำบลบาบัตโตมัน ประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ การขาดความตระหนักของครูในจัดทำแผนการสอน ผู้เรียนหลายคนตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้แม้ว่าพวกเขา

ได้รับการกระตุ้นจากครู และการประเมินที่ไม่หลากหลายและผู้เรียนจำนวนมากเกินไป ดังนั้น แนวทางการแก้ปัญหา คือ จัดอบรมวิธีการ จัดทำหลักสูตรและแผนการสอนที่มีคุณภาพ โดยใช้การประเมินที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้

Raksanakorn (2020) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม วิสัยทัศน์ การเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความสัมพันธ์กับงาน ส่วนแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การจัดหาโอกาสในการบรรลุมาตรฐานแห่งศตวรรษที่ 21 ร่วมกันในแง่ของวิสัยทัศน์ขององค์กร การเสริมความแข็งแกร่งของผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะ การเสริมสร้างคุณลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในศตวรรษที่ 21 และการเพิ่มประสิทธิภาพของบริการที่เกี่ยวข้องกับงานภายในองค์กรในศตวรรษที่ 21

Bakht (2022) ได้นำเสนอทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในช่วงสถานการณ์ Covid-19 สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ณ เมืองราวัลปินดี ซึ่งประกอบด้วย ทักษะ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถและความรอบรู้ (Competence) ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การให้ความสนใจต่อปรับตัว วิธีการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ บุคลิก (Character) ประกอบด้วย การบริหารจัดการตนเอง ความรับผิดชอบ เรียนรู้ที่ปรับเปลี่ยน และความยุติธรรม ความมีเมตตากรุณา (Compassion) ประกอบด้วย การสื่อสาร ความสัมพันธ์ การรับรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม และความเป็นผู้นำ ความกล้าหาญ (Courage) ประกอบด้วย การท้าทาย เชื่อมั่นในตนเอง แรงจูงใจ วิสัยทัศน์และเป้าหมาย พบว่า ทักษะที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความรับผิดชอบ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมาคือความเชื่อมั่นในตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และความสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ซึ่งองค์การสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาหรืออบรมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับในช่วงสถานการณ์ Covid-19

Sod-ium (2022) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิจัยแบบวิธีการผสม (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 วิธีการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของทักษะการบริหารโดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยและทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันองค์ประกอบในสถานการณ์จริง ระยะที่ 2 ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารจำนวน 313 คน และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 จังหวัดเลย ประเทศ

ไทย ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน ผลการวิจัย พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีองค์ประกอบ 7 ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษามีด้านทักษะการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทักษะการสื่อสารรองลงมา โดยสิ่งเหล่านี้ ได้แก่ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการมองเห็น ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และทักษะดิจิทัลและทักษะการแก้ปัญหาตามลำดับ ส่วนแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาทักษะที่หลากหลายและครอบคลุมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยืดหยุ่น และปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และบริหารจัดการทีมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารวิชาการ วารสาร รายงานการวิจัย สรุปได้ว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารสถานศึกษาในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจากตารางที่ 2.1 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วย ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งจากตารางที่ 2.2 พบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาควรประกอบด้วย การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะใดบ้างที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 5 ซึ่งข้อค้นพบจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครูในสถานศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลง ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 2,283 คน จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 260 แห่ง ภายใน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชุมแพ ภูเวียง หนองเรือ สีชมพู ภูผาม่าน หนองนาคำ และอำเภอเวียงเก่า ในปีการศึกษา 2565

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากโปรแกรม G*Power เมื่อ $f^2 = 0.04$, $\alpha = 0.05$, $1 - \beta = 0.80$ และ Number of predictors = 5 ทำให้ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 327 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งขนาดของตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรข้าราชการครูในแต่ละอำเภอที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งแบ่งได้ 7 กลุ่มอำเภอ เมื่อได้ขนาดตัวอย่างของแต่ละกลุ่มแล้ว จึงทำการสุ่มขนาดตัวอย่างของแต่ละกลุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขนาดตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม แยกตามอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

	จำนวนครูทั้งหมด	อำเภอในสังกัด สพป. ขอนแก่น เขต 5						
		ชุมแพ	ภูเวียง	หนองเรือ	สีชมพู	ภูผาม่าน	หนองนาคำ	เวียงเก่า
ประชากร	2,283	568	431	525	400	130	137	92
ขนาดตัวอย่าง	327	81	62	75	57	19	20	13

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามทักษะของผู้บริหาร
ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 5 จำนวน 3 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ข)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ครอบคลุมทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
จำนวน 5 ด้าน (จำนวน 22 ข้อ) ได้แก่

- 1) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (3 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 1-3
- 2) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (5 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 4-8
- 3) ทักษะด้านการสื่อสาร (5 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 9-13
- 4) ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (5 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 14-18
- 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (4 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 19-22

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตาม
วิธีประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert scale) โดยแบ่งระดับของการวัดเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 5 ด้าน (จำนวน 21 ข้อ) ได้แก่

- 1) การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ (5 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 1-5
- 2) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ (4 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 6-9
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ (4 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 10-13
- 4) การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู (4 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 14-17
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (4 ข้อ) ได้แก่ข้อที่ 18-21

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert scale) โดยแบ่งระดับของการวัดเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับ 5 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์ และสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยสำหรับเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษา

2.2.3 ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ประกอบด้วยปัจจัยด้านทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูให้ครอบคลุมเนื้อหา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.4 นำเครื่องมือไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการวิจัย นิยามตัวแปร และข้อกระทงที่ใช้วัดตัวแปรนั้น ๆ รวมทั้งความเหมาะสม ถูกต้อง และความชัดเจนของภาษาและการใช้ถ้อยคำ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence: IOC) ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์คัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่า IOC มากกว่า .50 ซึ่งพบว่าแบบสอบถามชุดนี้ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1 (ภาคผนวก ค)

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธีของคอนบราค (Cronbach) ซึ่งจะได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามจำแนกตามแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ โดยแต่ละตัวแปรจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 แสดงว่าเครื่องมือหรือแบบสอบถามที่ใช้มีความน่าเชื่อถือสูง (ภาคผนวก ค)

2.2.6 นำเสนอผลการทดลองเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.2.7 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ทำหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัด

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ให้กับข้าราชการครูผ่านทางกลุ่มเครือข่ายออนไลน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 327 ชุด โดยผู้วิจัยกำหนดส่งแบบสอบถามกลับภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์

3.4 รวบรวมแบบสอบถามครบตามจำนวน 327 ฉบับ ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามทุกฉบับสมบูรณ์ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากแบบสอบถามที่ได้คัดเลือกแล้ว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สำหรับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย (M) ของทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูกำหนดเป็น 5 ระดับ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด
 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก
 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
 0.00 - 1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับของการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สำหรับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย (M) ของระดับขององค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูกำหนดเป็น 5 ระดับ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 3.50 - 4.49 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
 2.50 - 3.49 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
 1.50 - 2.49 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
 0.00 - 1.49 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูลระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีเกณฑ์การแปลผล (ยูทธ ไกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม, 2553) ดังนี้

- 0.80 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- 0.60 – 0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
- 0.40 – 0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- 0.20 – 0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อย
- 0.00 – 0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
X ₁	ทักษะด้านวิสัยทัศน์
X ₂	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์
X ₃	ทักษะด้านการสื่อสาร
X ₄	ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล
X ₅	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
X _{total}	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
Y ₁	การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้
Y ₂	การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้
Y ₃	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ
Y ₄	การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู

Y_5	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
Y_{total}	การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
R	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R^2	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
Adjusted R^2	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้
Std.error	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
B	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ
β	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน
Y_1'	สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
Z_1	สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=327)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	110	33.64
หญิง	217	66.36
รวม	327	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	79	24.16
ระหว่าง 31 – 40 ปี	106	32.42
ระหว่าง 41 – 50 ปี	118	36.08
ระหว่าง 51 – 60 ปี	24	7.34
รวม	327	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	215	65.75
ปริญญาโท	112	34.25
รวม	327	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	90	27.51
ระหว่าง 6 – 10 ปี	62	18.94
ระหว่าง 11 – 15 ปี	110	33.68
ระหว่าง 16 – 20 ปี	31	9.46
21 ปีขึ้นไป	34	10.41
รวม	327	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(n=327)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ครูผู้ช่วย	46	14.07
ครู	100	30.58
ครูชำนาญการ	72	22.02
ครูชำนาญการพิเศษ	109	33.33
รวม	327	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
เล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)	218	66.67
กลาง (จำนวนนักเรียน 121-720 คน)	101	30.88
ใหญ่ (จำนวนนักเรียน 721-1,680 คน)	8	2.45
รวม	327	100.00
อำเภอ ในสังกัด สพป. ขอนแก่น เขต 5		
ชุมแพ	81	24.80
ภูเวียง	62	18.96
หนองเรือ	75	22.90
สีชมพู	57	17.43
ภูผาม่าน	19	5.81
หนองนาคำ	20	6.12
เวียงเก่า	13	3.98
รวม	327	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 66.36 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 36.08 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 65.75 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 15 ปีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 33.68 ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน) จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และปฏิบัติงานอยู่ในอำเภอชุมแพ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวม

(n=327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ทักษะด้านวิสัยทัศน์	4.42	0.05	มาก
2.	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	4.39	0.05	มาก
3.	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.35	0.03	มาก
4.	ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล	4.34	0.02	มาก
5.	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.37	0.02	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.37	0.01	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.37$, $SD = 0.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ($M = 4.42$, $SD = 0.05$) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ($M = 4.39$, $SD = 0.05$) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($M = 4.37$, $SD = 0.02$) ทักษะด้านการสื่อสาร ($M = 4.35$, $SD = 0.03$) และทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ($M = 4.34$, $SD = 0.02$)

เมื่อพิจารณาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3 - 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านวิสัยทัศน์

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา	4.39	0.68	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.48	0.69	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติในการสื่อสารวิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันกับครู เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์	4.40	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย		4.42	0.05	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.42$, $SD = 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($M = 4.48$, $SD = 0.69$) ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติในการสื่อสารวิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันกับครู เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ($M = 4.40$, $SD = 0.74$) และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา ($M = 4.39$, $SD = 0.68$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะ และระดับของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านความคิดสร้างสรรค์ (n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ เพื่อสร้างแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.43	0.78	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา	4.35	0.82	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาประยุกต์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูในการสร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษา	4.33	0.85	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจให้ครูได้ริเริ่มพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.42	0.71	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น	4.42	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย		4.39	0.05	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.39$, $SD = 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ เพื่อสร้างแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($M = 4.43$, $SD = 0.78$) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจให้ครูได้ริเริ่มพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม ($M = 4.42$, $SD = 0.71$) ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ($M = 4.42$, $SD = 0.77$) ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา ($M = 4.35$, $SD = 0.82$) และ ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาประยุกต์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูในการสร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษา ($M = 4.33$, $SD = 0.85$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการสื่อสาร

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทักษะคติ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่าง ชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม	4.38	0.54	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และ กระตุ้นให้ครูในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน	4.39	0.52	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำหรือชี้แนะแก่ครูให้ สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง นำไปสู่ความสำเร็จตาม เป้าหมายของสถานศึกษา	4.31	0.53	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ หลากหลายและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ ในการสื่อสารภายในสถานศึกษา	4.33	0.55	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจผลกระทบที่มีต่อสถานศึกษา จากการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร	4.32	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย		4.35	0.03	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.35$, $SD = 0.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ($M = 4.39$, $SD = 0.52$) ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทักษะคติ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม ($M = 4.38$, $SD = 0.54$) ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ในการสื่อสารภายในสถานศึกษา ($M = 4.33$, $SD = 0.55$) ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจผลกระทบที่มีต่อสถานศึกษา จากการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร ($M = 4.32$, $SD = 0.57$) และผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำหรือชี้แนะแก่ครูให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา ($M = 4.31$, $SD = 0.53$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	4.29	0.72	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ	4.22	0.72	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ	4.33	0.67	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.39	0.69	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและแก้ไขปัญหาในการทำงาน	4.45	0.69	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	0.02	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.34$, $SD = 0.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและแก้ไขปัญหาในการทำงาน ($M = 4.45$, $SD = 0.69$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.39$, $SD = 0.69$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ ($M = 4.33$, $SD = 0.67$) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ($M = 4.29$, $SD = 0.72$) และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ($M = 4.22$, $SD = 0.72$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครู โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา	4.36	0.76	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์และสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้เกียรติครู	4.40	0.77	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักจิตวิทยาส่งเสริมให้ครูมี ความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.37	0.75	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขความ ขัดแย้ง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อครูทำในสิ่งที่ถูก	4.36	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย		4.37	0.02	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.37$, $SD = 0.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้เกียรติครู ($M = 4.40$, $SD = 0.75$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักจิตวิทยาส่งเสริมให้ครูมีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน ($M = 4.37$, $SD = 0.56$) ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขความขัดแย้ง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อครูทำในสิ่งที่ถูก ($M = 4.36$, $SD = 0.75$) และผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครู โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา ($M = 4.36$, $SD = 0.76$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนสำคัญ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู และการวัดและประเมินผล ปรากฏดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวม

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้	4.41	0.08	มาก
2.	การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	4.41	0.05	มาก
3.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ	4.46	0.11	มาก
4.	การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู	4.46	0.02	มาก
5.	การวัดและประเมินผล	4.42	0.09	มาก
รวมเฉลี่ย		4.43	0.03	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.66, SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู ($M = 4.46, SD = 0.02$) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ ($M = 4.46, SD = 0.11$) การวัดและประเมินผล ($M = 4.42, SD = 0.09$) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($M = 4.41, SD = 0.05$) และการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.41, SD = 0.08$)

เมื่อพิจารณาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9 - 4.13 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ครูนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้	4.40	0.62	มาก
2.	ครูมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้การสนับสนุน	4.36	0.60	มาก
3.	ครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้	4.37	0.74	มาก
4.	ครูเลือกวิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.55	0.61	มากที่สุด
5.	ครูได้รับการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาม	4.36	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	0.08	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.41$, $SD = 0.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 1 ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูเลือกวิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($M = 4.55$, $SD = 0.61$) และข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.40$, $SD = 0.62$) ครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.37$, $SD = 0.74$) ครูได้รับการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาม ($M = 4.36$, $SD = 0.58$) และครูมีการเตรียมความพร้อม

ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้การสนับสนุน ($M = 4.36, SD = 0.60$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ครูระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น	4.39	0.60	มาก
2.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน	4.36	0.67	มาก
3.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน	4.39	0.60	มาก
4.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน	4.49	0.54	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	0.05	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.41, SD = 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน ($M = 4.49, SD = 0.54$) ครูระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ($M = 4.39, SD = 0.60$) ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ($M = 4.39, SD = 0.60$) และครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน ($M = 4.36, SD = 0.67$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การ แก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.70	มาก
2.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.55	0.51	มากที่สุด
3.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเชิงรุก โดยเน้นให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Active Learning) และครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ	4.54	0.59	มากที่สุด
4.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้	4.41	0.54	มาก
รวมเฉลี่ย		4.46	0.11	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.46, SD = 0.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 2 ข้อที่อยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับ
ชีวิตจริง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($M=4.55, SD = 0.51$) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเชิงรุก
โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Active Learning) และครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ
($M = 4.54, SD = 0.59$) และมี 3 ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ
ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ได้
กำหนดไว้ ($M = 4.41, SD = 0.54$) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การ
แก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.33, SD = 0.70$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการใช้สื่อในการ
จัดการเรียนรู้ของครู

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ครูนำสิ่งที่อยู่รอบตัว เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.49	0.61	มาก
2.	ครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	0.54	มาก
3.	ครูใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชันสำหรับการจัดการเรียนรู้บนสมาร์ทโฟน และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	4.46	0.60	มาก
4.	ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้มากระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	4.47	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย		4.46	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.46, SD = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูนำสิ่งที่อยู่รอบตัว เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.49, SD = 0.61$) ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้มากระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ($M = 4.47, SD = 0.64$) ครูใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชันสำหรับการจัดการเรียนรู้บนสมาร์ทโฟน และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ($M = 4.46, SD = 0.60$) และครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($M = 4.44, SD = 0.54$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้

(n = 327)

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1.	ครูวัดและประเมินผลความรู้ในสาระวิชาแกน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีการบูรณา การวิธีการประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย	4.39	0.59	มาก
2.	ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.50	0.56	ที่สุด
3.	ครูใช้กรอบการประเมินที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การ สร้างสรรค์ และการแบ่งปันในการวัดและประเมินผลการ จัดการเรียนรู้	4.49	0.60	มาก
4.	ครูนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็น แนวทางในการพัฒนาผู้เรียน	4.31	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย		4.42	0.09	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ใน
ในระดับมาก ($M = 4.42, SD = 0.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 1 ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด
คือ ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ($M = 4.50, SD = 0.56$)
และข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูใช้กรอบการประเมินที่
ตอบสนองทักษะในศตวรรษ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์
และการแบ่งปันในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.49, SD = 0.60$) ครูวัดและ
ประเมินผลความรู้ในสาระวิชาแกน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมี
การบูรณาการวิธีการประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย ($M = 4.39, SD = 0.59$) และครูนำผล
การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ($M = 4.31, SD = 0.93$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' product moment correlation coefficient) ปรากฏดังตารางที่ 4.14 ดังนี้

ตารางที่ 4.14 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 (n= 327)

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X _{total}	Y _{total}
X ₁	1						
X ₂	.795**	1					
X ₃	.788**	.897**	1				
X ₄	.730**	.858**	.835**	1			
X ₅	.652**	.766**	.760**	.761**	1		
X _{total}	.851**	.957**	.946**	.924**	.865**	1	
Y _{total}	.491**	.630**	.622**	.531**	.582**	.633**	1

**p < .01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X_{total}) กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีความสัมพันธ์เชิงบวกค่อนข้างสูง (r = .633) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X_{total}) ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์ (X₁) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ด้านการสื่อสาร (X₃) ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (X₄) และ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูง (r อยู่ระหว่าง .491 ถึง .630) เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_2) ($r = .630$) และด้านการสื่อสาร (X_3) ($r = .622$) ซึ่งทั้ง 2 ทักษะข้างต้นมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) ($r = .582$) ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (X_4) ($r = .531$) และด้านวิสัยทัศน์ (X_1) ($r = .491$) มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมปรากฏดังตารางที่ 4.15 - 4.16

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	F	df1	df2	Sig. F
1	.630 ^a	0.397	0.395	0.35612	213.923	1	325	0.000
2	.649 ^b	0.421	0.417	0.34956	13.325	1	324	0.000
3	.655 ^c	0.429	0.424	0.34747	4.898	1	323	0.028
4	.662 ^d	0.439	0.432	0.34522	5.228	1	322	0.023

a. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

b. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

c. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร

d. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ เพื่อหาตัวทำนายทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_2) สามารถทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .630 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรับแก้ (Adjusted R^2) เท่ากับ .395 แสดงว่า ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_2) สามารถทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาได้ร้อยละ 39.5

เมื่อเพิ่มตัวแปรทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) ในการวิเคราะห์ พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .649 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรับแก้ (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .417 แสดงว่า (X_2) และ (X_5) ร่วมกันทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 41.7

เมื่อเพิ่มตัวแปรทักษะด้านการสื่อสาร (X_3) ในการวิเคราะห์ พบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร (X_3) ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .655 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรับแก้ (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .424 แสดงว่า (X_2) (X_5) และ (X_3) ร่วมกันทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4

เมื่อเพิ่มตัวแปรทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (X_4) ในการวิเคราะห์ พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (X_4) ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .662 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรับแก้ (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .432 แสดงว่า (X_2) (X_5) (X_3) และ (X_4) ร่วมกันทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 43.2

ทั้งนี้พบว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (X_1) ถูกตัดออกจากสมการการทำนาย แสดงว่า ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่า ทักษะดังกล่าวสามารถทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ (B) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนมาตรฐาน (β) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.error) ของสัมประสิทธิ์สมการถดถอย และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

ตัวแปร	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p-values
	B	Std.error	β		
X ₂	.235	.067	.375	3.500	.001
X ₅	.162	.046	.243	3.497	.001
X ₃	.195	.072	.269	2.689	.008
X ₄	-.157	.069	-.201	-2.287	.023
a (Constant)	2.524	.150	-	16.807	.000

*p < .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .235 และ .375 ทักษะด้านการสื่อสาร (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .195 และ .269 ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ -.157 และ -.201 และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .162 และ .243 ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ (R) เท่ากับ .662 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายปรับแก้ (Adjusted R²) เท่ากับ .432 และตัวทำนายทั้ง 4 ด้านดังกล่าวร่วมกันทำนายหรือร่วมอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ร้อยละ 44

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำตัวแปรทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_1' = 2.524 + .235(X_2) + .195(X_3) - .157(X_4) + .162(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

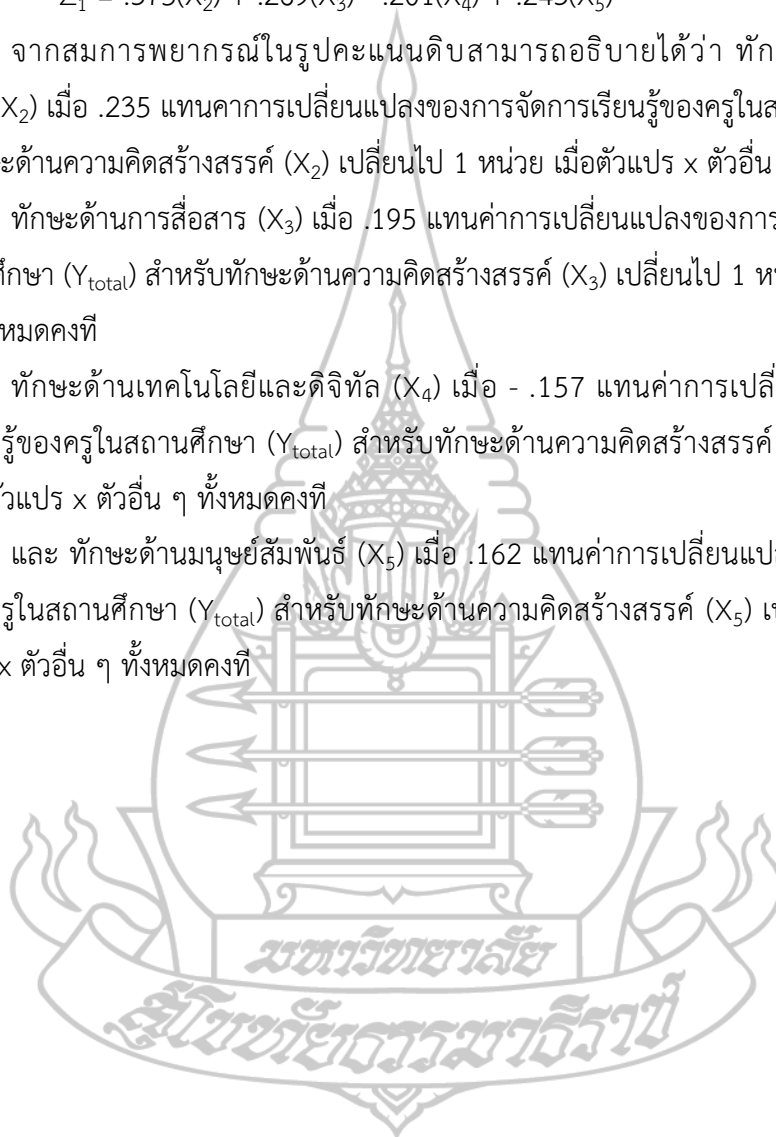
$$Z_1 = .375(X_2) + .269(X_3) - .201(X_4) + .243(X_5)$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบสามารถอธิบายได้ว่า ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_2) เมื่อ .235 แทนค่าการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) สำหรับทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_2) เปลี่ยนไป 1 หน่วย เมื่อตัวแปร x ตัวอื่น ๆ ทั้งหมดคงที่

ทักษะด้านการสื่อสาร (X_3) เมื่อ .195 แทนค่าการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) สำหรับทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3) เปลี่ยนไป 1 หน่วย เมื่อตัวแปร x ตัวอื่น ๆ ทั้งหมดคงที่

ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (X_4) เมื่อ - .157 แทนค่าการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) สำหรับทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_4) เปลี่ยนไป 1 หน่วย เมื่อตัวแปร x ตัวอื่น ๆ ทั้งหมดคงที่

และ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) เมื่อ .162 แทนค่าการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา (Y_{total}) สำหรับทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) เปลี่ยนไป 1 หน่วย เมื่อตัวแปร x ตัวอื่น ๆ ทั้งหมดคงที่

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.1.2 เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.1.4 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.2.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อยหนึ่งทักษะสามารถส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 2,283 คน จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 260 แห่ง ภายใน 7 อำเภอ ปี

การศึกษา 2565 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูจำนวนทั้งสิ้น 327 คน จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ภายใน 7 อำเภอ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,283 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power และเลือกใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม แล้วใช้การสุ่มอย่างง่าย

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และมีค่าความเที่ยงของตัวแปรทำนายประกอบด้วย ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เท่ากับ .924 .913 .915 .916 และ .974 ตามลำดับ ส่วนค่าความเที่ยงของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ .981 และการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .966

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา โดยส่งแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ให้กับข้าราชการครูผ่านทางกลุ่มเครือข่ายออนไลน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และติดตามการตอบแบบสอบถาม โดยประสานงานทางโทรศัพท์ และไปปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้ 1) หาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentage) สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงาน ขนาดของสถานศึกษา และเขตอำเภอของที่ตั้งสถานศึกษา 2) วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และ 4) วิเคราะห์

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

1.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1.4.1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล โดยสรุปแต่ละด้านตามลำดับ ดังนี้

1) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติในการสื่อสารวิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันกับครู เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา

2) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ เพื่อสร้างแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจให้ครูได้ริเริ่มพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา และผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาประยุกต์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูในการสร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษา

3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้เกียรติครู ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักจิตวิทยาส่งเสริมให้ครูมีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขความ

ขัดแย้ง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อครูทำในสิ่งที่ถูก และผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครู โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา

4) ทักษะด้านการสื่อสาร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทศนคติ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย และเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ในการสื่อสารภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจผลกระทบที่มีต่อสถานศึกษา จากการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร และผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำหรือชี้แนะแก่ครูให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

5) ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและแก้ไขปัญหาในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

1.4.2 การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ และการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ โดยสรุปแต่ละด้านตามลำดับดังนี้

1) การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูนำสิ่งที่อยู่รอบตัว เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้มากระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ครูใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชันสำหรับการจัดการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต และการสืบค้นข้อมูลทาง

อินเทอร์เน็ต เป็นต้น และครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเชิงรุก โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูใช้กรอบการประเมินที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปันในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ครูวัดและประเมินผลความรู้ในสาระวิชาแกน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีการบูรณาการวิธีการประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย และครูนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน

4) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน ครูระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องทำให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน

5) การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูเลือกวิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้ ครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ ครูได้รับการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหาร

สถานศึกษาม ว่าดำเนินการด้วยความถูกต้อง หรือมีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่ และครูมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้การสนับสนุน

1.4.3 ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปรากฏดังนี้ ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับปานกลางถึง ระดับค่อนข้างสูง (r อยู่ระหว่าง .491 ถึง .630) เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการสื่อสาร ซึ่งทั้ง 2 ทักษะข้างต้นมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง ส่วนทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาในระดับปานกลาง

1.4.4 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .235 และ .375 ทักษะด้านการสื่อสารมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .195 และ .269 ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ -.157 และ -.201 และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .162 และ .243 ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายปรับแก้เท่ากับ .432 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ตัวแปรทำนายทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายหรือร่วมอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ร้อยละ 44 ทั้งนี้ ยังพบว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ถูกตัดออกจากสมการการทำนาย แสดงว่า ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่า ทักษะดังกล่าวสามารถทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับรายด้านดังนี้ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 3 ตามการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 คือ การเพิ่มศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการศึกษา เป็นผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุนและจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5) ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องหมั่นฝึกฝนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้มีทักษะการบริหารที่ทันการเปลี่ยนแปลง มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆ อีกทั้งต้องเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้รู้เท่าทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการเตรียมความพร้อมสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล จึงเป็นการเสริมสร้างให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้ารับการพัฒนาในวิชาชีพเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพขององค์กร และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพและองค์กร จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับกรณีศึกษา เรตมอนด์ (2559) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องแสดงออกถึงการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้สมาชิกร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนการ และดำเนินกิจกรรมมีความร่วมมือร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อีกทั้งงานวิจัยของพัชรมัย อินอ่อน (2564) ได้แสดงให้เห็นว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่าง

คล่องแคล่ว มีการเปิดใจกว้าง มุมมอง โลกทัศน์ใหม่ๆ มีการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและนำมา
บูรณาการอย่าง

เมื่อพิจารณาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่
สูงที่สุด คือ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะข้าราชการครูซึ่งเป็นผู้ตอบ
แบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ ตระหนักถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนด
ทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาด้วยการวิเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา โดยมีการส่งเสริม
สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และมีแนวทางปฏิบัติในการ
สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันกับครูในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดของ กุลจิรา รักษนคร (2563) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงออกถึง
การสร้างองค์กร สร้างบรรยากาศที่ดี พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพการณ์ต่าง ๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูล
เน้นการมีส่วนร่วม ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเสมอ ซึ่งเป็นการสร้างภาพอนาคตด้วยการ
กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ
กลยุทธ์ที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 นอกจากนี้ มลฤดี สวนดี
(2565) ได้กล่าวว่าการเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำต้องใช้ทักษะการแก้ปัญหา ยอมรับความสามารถ
ของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถกำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์
และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ นำพาสถานศึกษาให้มีการพัฒนาการในทุกด้าน ซึ่งลักษณะ
ดังกล่าวเป็นลักษณะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
และงานวิจัยของพรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ที่ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษ
ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 3 และพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งผู้บริหารมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งท้าทายเพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาวិธีการ
ใหม่

ส่วนด้านที่ต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่
เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาหลายแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 5 เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กมีนักเรียน 1-120 คน ยังขาดการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนา
ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการ
ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่จะนำมาบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพในยุคที่มีการ
เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีตลอดเวลา และต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ
ปฏิบัติงาน อาทิ การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาในการทำงาน ใช้
เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ

สถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ มีความรู้ และมีความเข้าใจเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาในการทำงานจากข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งแนวคิดของ ชินวัตร เจริญนิคย์ (2564) ที่ได้กล่าวว่าการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาบุคลากรให้สามารถเรียนรู้เข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับพื้นฐานได้ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะเมื่อมีการพัฒนาด้านบุคลากรจะทำให้งานต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาไปด้วย อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะความคิดเห็นด้านเทคโนโลยี เพราะจะช่วยสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาได้ดี การเป็นที่ปรึกษาในด้านเทคโนโลยี จะทำให้ช่วยเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานที่ดีขึ้นได้ นอกจากนี้ อดิภาณูจน์ ศรีสังข์ (2564) ที่ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ประสานความร่วมมือ ทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ และส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีให้กับครู เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน

2.2 ผลการศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญญา วงษ์ทอง (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูทางออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า โดยภาพรวมในทุกประเด็นการประเมินผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้านการประเมินหลัก ได้แก่ ด้านสื่อ แหล่งเรียนรู้ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ และด้านเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษขอนแก่น เขต 5 เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก คือ ครูนำสิ่งที่อยู่รอบตัว เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้มากระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ครูมีการใช้เทคโนโลยี

ต่าง ๆ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชันสำหรับการจัดการเรียนรู้บนสมาร์ตโฟน และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามกลยุทธ์ที่ 2 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 คือ การยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมกับชีวิตและการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น สอดคล้องกับ จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ (2564) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของพฤติกรรมที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้ที่เรียนรู้แสดงพฤติกรรมออกมา ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะจะช่วยให้เข้าใจธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์ การแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม อีกทั้งยังสามารถนำแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นผลจากการการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับวัยและเนื้อหาที่เรียน เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ควรมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติ และรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ จนทำให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลผลิตหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ขึ้นมาได้เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของประเทศ อีกทั้ง วราพร บุญมี (2564) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ครูจะต้องคิดค้นสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งสื่อการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะดังกล่าวนี้ ได้แก่ การทัศนศึกษา การลงมือปฏิบัติผ่านการทำโครงการ การทำกิจกรรม การจัดแสดงผลงาน การทดลอง การทำงานกลุ่ม และสื่อสังคมออนไลน์ และ อัจศรา ประเสริฐสิน (2561) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครูประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ การจัดการอบรมความรู้ที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม การส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม การจัดเวทีนำเสนอผลงานเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมใน

ชั้นเรียน มีงบประมาณจัดทำนวัตกรรม กำหนดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องให้มีความเหมาะสมกับจำนวนสื่อการเรียนรู้ และสร้างแรงจูงใจให้ครูในการสร้างนวัตกรรม เช่น การให้รางวัล เป็นต้น

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้การสนับสนุน ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าการเตรียมความพร้อมที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้การสนับสนุน ถือเป็นไปตามนิเทศอย่างหนึ่งของสถานศึกษา ซึ่งมีผลต่อการทำงานโดยตรงต่อครูในสถานศึกษา เพราะครูต้องทำการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรแกนกลาง จัดทำแผนการสอน นำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และจึงนำสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับ สจต อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวว่าการใช้หลักสูตรเป็นระบบย่อยในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการใช้หลักสูตร ระบบการประเมินหลักสูตร ในส่วนการใช้หลักสูตรมีงานหลักที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ลักษณะ ได้แก่ งานบริหารและการบริการหลักสูตร คือ การดำเนินการในเรื่องการเตรียมบุคลากรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ โดยการจัดให้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรเข้าใจถึงจุดหมาย หลักการโครงสร้าง แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวัด ประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร คือ การเริ่มปรับปรุงหลักสูตร ทำแผนการสอนไปสู่ภาคปฏิบัติ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมิน และงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่ การนิเทศและติดตามเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าดำเนินการด้วยความถูกต้องหรือมีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่ อีกทั้ง มิตร คุณานุกร (2533) ได้กล่าวว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการรวมกิจกรรม 3 ประเภท ได้แก่ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง หลักสูตรระดับชาติจะกำหนดจุดหมาย เนื้อหาวิชา การประเมินผลไว้อย่างกว้าง ๆ ครูจึงไม่สามารถนำหลักสูตรไปสอนได้หากยังไม่มีการดัดแปลงให้เหมาะสม การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้หลักสูตรบรรลุถึงเป้าหมาย หมายถึง การนำหลักสูตรมาปฏิบัติที่โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสำรวจปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ของสถานศึกษาว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรมาปฏิบัติหรือไม่ และการสอนของครู หมายถึง การเอาใจใส่ต่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม เหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะชี้ชะตาหลักสูตรทั้งสิ้น ส่วนผู้บริหารก็ต้องคอยให้ความสะดวกและกำลังใจแก่ครู

2.3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อย่างมี

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับปานกลางถึง ระดับค่อนข้างสูง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการสื่อสาร ซึ่งทั้ง 2 ทักษะข้างต้นมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูที่มีส่วนในการตอบแบบสอบถามจำนวน 327 คน เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยตรง ทั้งด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานพิเศษ และด้านการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำให้มีความเข้าใจถึงทักษะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีในศตวรรษที่ 21 เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งบทบาทในการบริหารและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน กำกับติดตามผลการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผนจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชน และสอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิตจริงของผู้เรียนเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุกฤตา ประจง (2565) ที่ทำการศึกษามรรณนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .528 เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีหน้าที่ในการสอน และรับผิดชอบงานอื่นตามได้รับมอบหมาย ตลอดจนการจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้นมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการตรวจสอบมาตรฐานของโรงเรียนจากหน่วยงานภายนอกและในโรงเรียนเองก็มีการตรวจสอบโดยการตั้งคณะกรรมการ จากหลายฝ่ายเข้ามาตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และผลการศึกษาของ สุณิสา แพทย์พิพัฒน์ และ ธีรังกูร วรบำรุงกุล (2563) ยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .98 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติการให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษา จึงทำให้ทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความคิดที่หลากหลาย จนก่อให้เกิดความเข้าใจถึงเทคนิควิธีการกระบวนการบริหารงาน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอย่างคุณภาพ ดังนั้นจึงเกิดวัฒนธรรมการทำงาน เป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน และการร่วมมือร่วมใจกันของครู และบุคลากรทางการศึกษา และงานวิจัยของ มลฤดี สวนดี (2565) ที่ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 กลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .86 การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่ดีนั้น จะต้องอาศัยทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในหลาย ๆ ด้าน เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจทุกด้าน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารงานของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นรายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์กับ การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกสูงที่สุดจากทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ที่ระดับ นัยสำคัญ .01 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในการแสวงหาความรู้ และนำมาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งนำมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษา และครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้องแรงบันดาลใจให้ครูในสถานศึกษาได้ริเริ่มพัฒนาและ สร้างสรรค์นวัตกรรม และพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนทาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่าทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิด สร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน ส่วนทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำที่สุดจาก ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากทั้งหมด 5 ด้าน และมีความสัมพันธ์กับการ จัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และผลการศึกษาของ วัชรพงษ์ น่วมมะโน (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แก่ ด้าน นักเรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร มีประสิทธิภาพในการทำน่ายร้อยละ 71.50 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ซึ่งด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์น้อย ที่สุดจากทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้น โดยพฤติกรรมผู้นำที่อยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหาร ส่วนการจัดบรรยากาศโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด 4 ด้านที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทั้ง 4 ทักษะร่วมกันทำนุบายการจัดการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 44 จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ในศตวรรษที่ 21 ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ส่วนมากเป็นผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารครั้งแรก และต้องได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเข้มจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสวงหาความรู้ เพื่อสร้างแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับกรรมกาเรตมอนด์ (2559) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต้องคิดสิ่งแปลกใหม่ รู้จักการนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปร โดยที่ ตัวแปรที่สำคัญ คือ ความคิดริเริ่ม ความท้าทายความยืดหยุ่น และจินตนาการ อีกทั้ง อติกาญจน์ ศรีสังข์ (2563) ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ สนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกตลอดจนแนะนำส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

ส่วนทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ถูกเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์เป็นลำดับสุดท้าย และมีอิทธิพลทางลบในสมการพยากรณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาค่อนข้างน้อย เนื่องจากสถานศึกษาหลายแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กมีนักเรียน 1-120 คน ทำให้การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างจริงจังเป็นเรื่องยาก เพราะยังขาดองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายอย่างที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กได้นำทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ดังที่ เอกพล พลเยี่ยม (2563) ได้กล่าวว่าแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 สู่โรงเรียน 4.0 ควรประกอบด้วย 9

ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย หลักการและแนวคิด 2) ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 สู่โรงเรียน 4.0 3) ด้านการบริหารโรงเรียน 4) ด้านการบริหาร 4M 5) ด้านการมีส่วนร่วม 6) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 7) ด้านตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ 8) ด้านตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ กับด้านนโยบาย หลักการและแนวคิด และ 9) ด้านตัวชี้วัดซึ่งความสำเร็จของการบริหารจัดการกับด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 -2579 สู่โรงเรียน 4.0 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยต่อความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 90 -100 นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการแนวทางและความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ตลอดจนจัดหาบุคลากรหรือพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นอีกทั้งจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอ อีกทั้งผลการวิจัยของ มลฤดี สวนดี (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายรอบด้าน ซึ่งในปัจจุบันด้านเทคโนโลยีมีความทันสมัยมากขึ้น และต้องการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบัน และชินวัตร เจริญนิത്യ (2564) ยังได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้สามารถเรียนรู้เข้าใจสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับพื้นฐานของสถานศึกษาได้ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ไม่สามารถร่วมทำนายนการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และผู้บริหารสถานศึกษายังไม่สามารถแสดงให้เห็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นถึงความสำคัญของวิสัยทัศน์ และอาจขาดการส่งเสริม ขาดการสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการอบรม เพื่อพัฒนา สร้าง และนำเสนอวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาต่อข้าราชการครูและบุคลากร ซึ่งอาจส่งผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรไม่สามารถกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเป็นไปในทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ รวมถึงครูรุ่นเก่าไม่ต้องการสนองตอบต่อวิสัยทัศน์ใหม่ ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังที่ กุลจิรา รักชนคร (2563) ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงออกถึงการมีความสามารถสร้างองค์กรสร้างบรรยากาศที่ดี และวิเคราะห์สภาพการต่าง ๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูล เน้นการมีส่วนร่วมตลอด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเสมอ โดยการสร้างภาพอนาคตด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังของสังคม

ส่วนการสื่อสารวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องแสดงออกถึงการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารวิสัยทัศน์ การสร้างความเข้าใจ แรงจูงใจ เพื่อให้เกิดการยอมรับในการสื่อสารที่หลากหลายมีระบบ รวมทั้งจูงใจ กระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่น สามารถกำหนดเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ตลอดจนเห็นคุณค่าในวิสัยทัศน์และความสำคัญกับองค์กร และสุดท้ายการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารต้องแสดงออกถึงการมีความเชื่อมั่น และการสร้างแรงบันดาลใจ ความท้าทาย งานบรรลุตามเป้าหมาย ให้กำลังใจ สร้างสรรค์ความคิดริเริ่มงานใหม่ๆ เห็นคุณค่าในการทำงานร่วมกันเป็นทีมและปลูกจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเต็มใจและเป็นทีม

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น

เขต 5

1) ควรพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ และทักษะด้านการสื่อสาร เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้ของครู

2) ควรมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา โดยมีการวางแผนทางการกำกับ นิเทศ และติดตามร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ทักษะในการบริหารสถานศึกษาในการกำกับ นิเทศ และติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1) ควรประเมินและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทักษะด้านอื่น ๆ แม้ว่าจะอยู่ในระดับมาก และยังพบว่า ทักษะด้านนี้มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูเชิงลบ ทั้ง ๆ ที่เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2) ควรพัฒนาและส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ การใช้สื่อในการ

จัดการเรียนรู้ของครู และการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะด้านการใช้หลักสูตร พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ

3) ควรจัดโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลมากขึ้น จากผลการวิจัย ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่มแม้ว่าจะอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา โดยแยกตามขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.2.3 ควรศึกษาวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.2.4 ควรศึกษาปัจจัยอื่นนอกจากทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรรณิกา เรตมอนด์. (2559). *ตัวบ่งชี้ทักษะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. [ดุชนิพนธ์ ปริญญาดุชนิพนธ์ ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- กรรณิกา กันท่า และ พระครูธรรมวิมล. (2561). *ทักษะภาวะผู้นำ ในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 12(2), 18-29.
- กฤษณา ยองโย. (2561). *ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. ในการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018” วันที่ 30 พฤษภาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กุลจิรา รักนคร (2563). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. *วารสาร Journal of Modern Learning Development*, 5(3), 328-344.
- กุลชลี จงเจริญ. (2562). *หน่วยที่ 2 ภาวะผู้นำเพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4), (น. 9-11). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ขุนทอง สุขทวี (2562). *มนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ*. *วารสารบัณฑิตวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 13(2), 35-44.

- จันทิมา อามโฆช. (2565). ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.
[วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสาร Journal of Roi
Kaensarn Academi*, 3(1), 41-57.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์. (2564). หน่วยที่ 3 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการจัดการเรียนรู้. *เอกสารการสอน
ชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้*. (น.29-54). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจริญ ภูวิจิตร (2564). การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล.
<http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20210827.pdf>.
- เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน. (2562). การศึกษาคูณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. [edu.nu.ac.th](http://www.edu.nu.ac.th).
[http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2020_02_07_10_22_20.
pdf](http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2020_02_07_10_22_20.pdf).
- โชคชัย นาไชย. (2559). ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. [rmu.ac.th](http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2559/119664/Chokchai%20Nachai.pdf).
<http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2559/119664/Chokchai%20Nachai.pdf>.
- ชานนท์ วรรณ (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *วารสารบัณฑิตวิจัย มหาวิทยาลัยราช
ภัฏศรีสะเกษ*, 14(1), 41-56.
- ชัชฎา ปัสบาล และคณะ (2561). ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. *วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นายเรืออากาศ*. 6(6), 89-102.
- ชัยวัฒน์ บวรวัฒน์เศรษฐ์ (2559). ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเสริมต่อการ
เรียนรู้. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 3(2), 154-179.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2560). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ
ที่ 21. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 12(1), 1-9.

- ชนาธิป ท้ายแป. (2564). การวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภายใต้สถานการณ์การแพร่กระจายของเชื้อโรคโคโรนา
2019. [https://opec.go.th/wp-content/uploads/2021/05/การวัดและประเมินผล
ในช่วงCovid-ใหม่.pdf](https://opec.go.th/wp-content/uploads/2021/05/การวัดและประเมินผลในช่วงCovid-ใหม่.pdf).
- ชินวัตร เจริญนิตย์. (2564). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. *วารสาร
บริหารการศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 21(1), 67-74.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2562). หน่วยที่ 8 ผู้นำกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษายุคใหม่. *เอกสารการสอนชุด
วิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4),
(น. 15). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โซษิตา ศิริมัน. (2564). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของ
สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. ใน การประชุม
วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8 วันที่ 27 มีนาคม 2564 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2560). *หลัก ทฤษฎี ปฏิบัติ การบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐรภา พวงธรรม. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ณัฐวัชร จันทโรธธรณ. (2565). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. *วารสารมหาจุฬาริชาการ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 9(1), 336-357.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. ใน *ศาสตร์การ
สอน*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2559). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพร มากระจัน. (2558). ทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธัญภา แสงตันชัย. (2562). การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
เอกชนในกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ธีรยุทธ วันทอง. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 19(37), 195-208.
- อึ้ง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร. ใน *การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ธนรัช.
- นริศสรุ บุญสะอาด. (2563). ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภาธร มุกกณ. (2561). การพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ในยุคไทยแลนด์4.0. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรจง ลาวะลี. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา*, 6(2), 206-215.
- บุญช่วย สายราม. (2557). ทักษะภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประจวบ คำจัตุรัส. (2554). การจัดการเรียนรู้เพื่อสนองความแตกต่างของผู้เรียน. ใน *ประภาพรรณเยี่ยมสุภาพิต (บ.ก.), เอกสารการสอนชุดวิทยาการจัดการเรียนรู้*. (น. 15). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประไพ ฉลาดคิด. (2548). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: เกษมศรี ซี.พี.
- ประไพลิน จันทน์หอม. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการถ่ายโยงองค์ความรู้ทางศิลปะของนักศึกษาศิลปศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.edu.chula.ac.th.
<https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user48/ป.เอก/การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒ.pdf>.
- พัชรมัย อินอ่อน. (2564). ปัจจัยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
rmutt.ac.th. <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4111/1/RMUTT-170450.pdf>.

- พัชรี ปิยภัณฑ. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎฐิบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรี ศรีสังข์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาสังคมโดยใช้ชุมชนและประสบการณ์เป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์. [ดุขฎฐิานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. Thaijo. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSRI/article/view/2054>.
- พัชญชิสา อภิกุลวราศิษฐ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 7(2), 115-133.
- พรทิพย์ มงคลเสถียร. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วารสารบัณฑิตวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 11(1), 121-134.
- พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร. (2560). ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระมหาประยูร ธีรวโร. (2565). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 3(1), 33-40.
- พระมหาไพฑูรย์ อินวันนา. (2552). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- พระมหาสายัณห์ เปมสีโล. (2564). หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ [เอกสารไม้ได้ตีพิมพ์]. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย.
- พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ. (2560). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 1(2), 62-71.
- พิทยา บริจาค. (2559). รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2559/121883/Borijak%20Pittaya.pdf>.

- พิสนุ พงศ์ศรี. (2551). *การวิจัยชั้นเรียนหลักการและเทคนิคปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). ด้านสุทธา การพิมพ์.
- ภาณุพงศ์ โสโนโชติ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภิญโญ วงษ์ทอง. (2564). *การจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย*. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15(43), 101-117.
- มนทาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มธุภาณี อิมบุตร. (2565). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 11(2), 86-99.
- มลฤดี สวนดี. (2565). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. เทียนวัฒนา พรินท์ติ้ง.
- มาเรียม ลูกสะเดา. (2562). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. [ดุชนิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี]. sru.ac.th. <http://ir.sru.ac.th/handle/123456789/734>.
- วลิตา อุ่นเรือน. (2563). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู*. [วิทยานิพนธ์ดุชนิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. nuir.lib.nu.ac.th. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/3376>.
- วราพร บุญมี. (2564). *สื่อการสอนกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(9), 373-386.

- วราวุฒิ วรานันตกุล และคณะ. (2564). สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. *วารสาร
Journal of Modern Learning Development*, 5(3), 330-342.
- วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์
ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*, 9(1), 135-
145.
- วัชรพงษ์ น่วมมะโน. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
เพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. *วารสาร Veridian E-
Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ
มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(1), 1120-1131.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). หลักสูตร. ใน *สารานุกรมวิชาชีพรุเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา*. (น. 469 – 474).
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. (2563). *หัวใจของการเรียนรู้*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2561). การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัย
และประเมินผลอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 7(1), 1-10.
- วันวิสา นาโสม. (2563). *การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17*. [งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์] มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลวรรณ พอค้ำข้าง และรัตนา กาญจนพันธ์. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่
21 ในสหวิทยาเขตปายมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.
วารสาร Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(5), 14-28.
- วิชานา อับดุลเลาะ และ วุฒิชัย เนียมเทศ. (2563). การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม
ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ. *วารสาร
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(2), 227-
246.
- วีรชน บัวพันธ์. (2561). *การพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านการจัดการเรียน
การสอนหุ่นยนต์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ดุขฎีนิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2546). *การพัฒนาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา*. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.psu. <http://etheses.psu.ac.th/lib-irpsru/sites/default/files/91.การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.PDF>.
- ยุทธวีร์ แก้วทองใหญ่. (2561). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(2). 943-959.
- ยุทธ ไกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม. (2553). *พื้นฐานการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์ สื่อบรรณกรรม.
- วิชญ์พัฒน์ ทองแมน. (2560). การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยประยุกต์กระบวนการ ประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารวิทยาการวิจัยและ วิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 15(2), 133-146.
- รุ่งทิภา จันทน์วัฒนวงศ์. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ศรัญญา น้อยพิมาย. (2563). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศุภโชค ปิยะสันต์. (2564). *5 ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. กองทุนเพื่อความ เสมอภาคทางการศึกษาการศึกษา (กสศ). [https://www.starfishlabz.com /blog/600-5](https://www.starfishlabz.com/blog/600-5).
- ศศิธร แผงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิต เอเชีย*. 6(1), 7-11.
- ศศิธร บัวทอง. (2560). การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาวิทยาลัย ศิลปากร สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10(2), 1856- 1867.
- สมจิตร อุดม. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้. ใน *เอกสารประชุมวิชาการการวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 11*. โรงพิมพ์เจริญ ผล.
- สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. (2548). *รายงานประจำปี สศส. 2548 ฉบับ KM ประเทศไทย*. อุดมการพิมพ์.

- สกุลการ สังข์ทอง. (2562). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. [วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุขฎิบัณชิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. su.ac.th. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2619/1/57255910.pdf>.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*. 7(1), 1-7.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์มิตรสหาย.
- _____. (2535). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). วงเดือนการพิมพ์.
- สัมมา รณินธย์. (2553). *ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. ข้าวฟ่าง.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. การศาสนา.
- สุกฤตา ประจง. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 11(41), 31-41.
- สุณิสสา แพทย์พิพัฒน์ และ อีริงกูร วรบำรุงกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษัจันทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 39(4), 119-129.
- สายหยุด ญูปุຍ. (2558). *การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบ ของนักศึกษาวิชาชีพครู*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณชิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุจิตรา ตรีรัตนกุล. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สำหรับส่งเสริมรอบความคิดด้านเขาวนปัญญาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิวราช อินตะวิชัย. (2563). *การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. su.ac.th. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3530/1/60260307.pdf>.

- สุนิสา แพทย์พิพัฒน์. (2564). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. rbru.ac.th. <https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=393&group=20>.
- สุนิสา วิทยานุกรณ์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. buu.ac.th. <https://ojs.lib.buu.ac.th/index.php/edu/article/view/2396>.
- สุกมาส อังศุโชติ. (2560). *เทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร*. <https://www.stou.ac.th/offices/ore/info/cae/viewkb.aspx?id=229>.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2545). การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน. *วารสารวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. 4(8), 25 –31.
- สลิตา รินสิริ. (2558). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอ เกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิริพัชร เจริญโรจน์. (2540). *การสอนระดับประถม 2*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภัทรา ภูษิตร์ตันวาลี. (2560). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. swu.ac.th. <http://bsris.swu.ac.th/thesis/55199120027RB8992555f.pdf>.
- สุพิชญา พันธุ์เดช. (2563). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรียพร แก้วโพธ. (2561). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- สลิตา รินสิริ. (2558). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอ เกาะ จันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุมิตร คุณานุกร. (2533). *หลักสูตรและการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชวนพิศ.
- สุวรรณีกัน ทะปิง. (2562). *แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนในอำเภอ เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 10(2), 153-174.*
- สุวิมล ทองจำรัส. (2561). *ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. ใน การประชุมวิชาการเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติ “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018” วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร.
- อรสา มาสิงห์. (2562). *การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ธนบุรี. 13(2), 103-116.*
- อัจศรา ประเสริฐสิน. (2561). *การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู. วารสารบรรณศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ. 10(2), 78-89.*
- อัญชลี เรือนแก้ว, วรรณดีแสงประทีปทอง, และสมคิด พรหมจ้อย. (2550). *การประเมินความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ในการประชุมเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8 วันที่ 5 ธันวาคม 2550 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อติกาญจน์ ศรีสังข์. (2563). *ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี). rbru.ac.th. <https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=421&group=20>.*
- อนิรุทธิ์ อมรแก้ว. (2562). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. ในการประชุมเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9 วันที่ 29 พฤศจิกายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*

- อิทธิภัทร มีแสงเพชร. (2560). *การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ยุคไทยแลนด์ 4.0 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการภาค 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี). [rmutt.ac.th. http://www.repository.rmutt.ac.th/handle/123456789/3396.](http://www.repository.rmutt.ac.th/handle/123456789/3396)
- อิทธิณัฐ ตันตวิวิทพงศ์. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะแบบผสมผสานโดยเน้นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานสำหรับนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ*. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. [swu.ac.th. http://thesis.swu.ac.th/swudis/Ed_Tech/lthinath_T.pdf.](http://thesis.swu.ac.th/swudis/Ed_Tech/lthinath_T.pdf)
- อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21*. *วารสารบัณฑิตวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 13(1), 136-144.
- อุษา แซ่เตียว. (2559). *ทักษะของผู้บริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร). [su.ac.th. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/994.](http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/994)
- เอกพล พลเยี่ยม. (2563). *การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สู่โรงเรียน 4.0*. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 3(2), 1-14.
- อำนวยการ พลรักษา. (2556). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Arends, R. I. (1999). *Classroom instruction and management*. McGraw Hill.
- Anderson, T. P. (1997). Using models of instruction. In C. R. Dills & A. J. Romiszowski (Eds), *Instructional development paradigms*. Englewood Cliffs. Educational Technology Publications.
- Bakht, M., Khan, S. N., & Blanco, G. L. (2020). 21st Century leadership skills practiced by school leaders in Pakistan during COVID-19 pandemic. *Global Social Sciences Review*, 5(3), 46-55.
- Bronwyn & Maggie. (2014). Using a learning management system to personalise learning for primary school students. *Journal of Open, Flexible, and Distance Learning*. 18(1), 11-29.

- Everard, K. B., Morris & Willson, I. (2004). *Effective School Management* (4thed.). Paul Champman Publishing.
- George, J. M. & Jones, G. R. (1999). Understanding and managing. In *Organizational Behavior* (2nded.). Addison – Wesley.
- Bill, G. (2010). *The New 21st Century Leaders*. <http://blogs.hbr.org/2010/04/the-new-21st-century-leaders-1/>.
- Griffin, R. W. (2013). *Management Principles and Practices* (11thed.). Nelson Education.
- Hough, B., & Duncan, K. (1970). *Teaching description and analysis*. Addison-Westlu.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2004). *Models of teaching*. Allyn and Bacon.
- Katz, R. L. (1955). Skills of an Effective Administrator. In *Harvard Business Review*. Harvard Business School.
- Kongnaren P. (2019). Strategies for Developing the 21st Century Skills of School Principals under Loei Primary Educational Service Area Office. *Asian Journal of Education and Training*, 5(1), 198-206.
- Kuljira, R. (2020). Needs Assessment for Development of Primary School Administrators' Attributes in 21st Century. *World Journal of Education*, 10(2), 158-162.
- Marquardt, M. J. (1996). *A Systems Approach to Quantum Improvement and Global Success: Building the Learning Organization*. McGraw-Hill.
- Mupa, P. (2015). Factors Contributing to Ineffective Teaching and Learning in Primary Schools: Why Are Schools in Decadence. *Journal of Education and Practice*, 6(19), 125-133.
- National Association of Secondary School Principals (NASSP). (2014). *Breaking Ranks: 10 Skills for Successful School Leaders*. United States of America: Boston.
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the Curriculum*. Longman.
- Phonsa, K. (2019). Strategies for Developing the 21st Century Skills of School Principals under Loei Primary Educational Service Area Office. *Asian Journal of Education and Training*. 20(6), 198-206.
- Pim-onSod-ium. (2022). Development of 21st Century Administrative Skills of School Principals. *World Journal of Education*. 10(2), 158-162.

- Raksanakorn, K. (2020). Needs Assessment for Development of Primary School Administrators' Attributes in 21st Century. *NeuroQuantology*. 5(1), 4249-4259.
- Rivera, A. (2018). Flexibility and Adaptability of Secondary School Managers to 21st Century Skills. *International Journal of Sciences: Basic and Applied Research (IJSBAR)*. 40(2), 169-185.
- Strock, J. (2014). *25 Essential 21st Century Leadership Skills*.
<http://www.lifescienceleader.com/doc/essential-st-century-Leadership-skills-0001>.
- Susri, M. (2020). Management for Improving the Quality of Student Learning in Primary Schools. *Journal of Social Work and Science Education*. 1(3), 257-265.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมราชา

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัย

สกลนคร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.สรรัชชัย ชูชีพ

ตำแหน่ง : รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา บริหารงานวิชาการ บริหารทรัพยากร
การศึกษา การสร้างรูปแบบและพัฒนากลยุทธ์การบริหาร

2. อาจารย์ ดร.อาจารย์ คุ้มธันไพศาล

ตำแหน่ง : อาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา บริหารงานวิชาการ บริหารทรัพยากร
การศึกษา การสร้างรูปแบบและพัฒนากลยุทธ์การบริหาร

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สถานที่ทำงาน : คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา บริหารงานวิชาการ บริหารทรัพยากร
การศึกษา การสร้างรูปแบบและพัฒนากลยุทธ์การบริหาร

4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ อึ้งปัญสัตว์วงศ์

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถานที่ทำงาน : คณะคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วุฒิการศึกษา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการประเมินการศึกษา วิชาเอกการวัดและประเมิน
การศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : Sampling theory, multivariate analysis, Statistical
Forecasting

Techniques, Research Methodology and Statistics for Forensic Science

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เรืองสุวรรณ

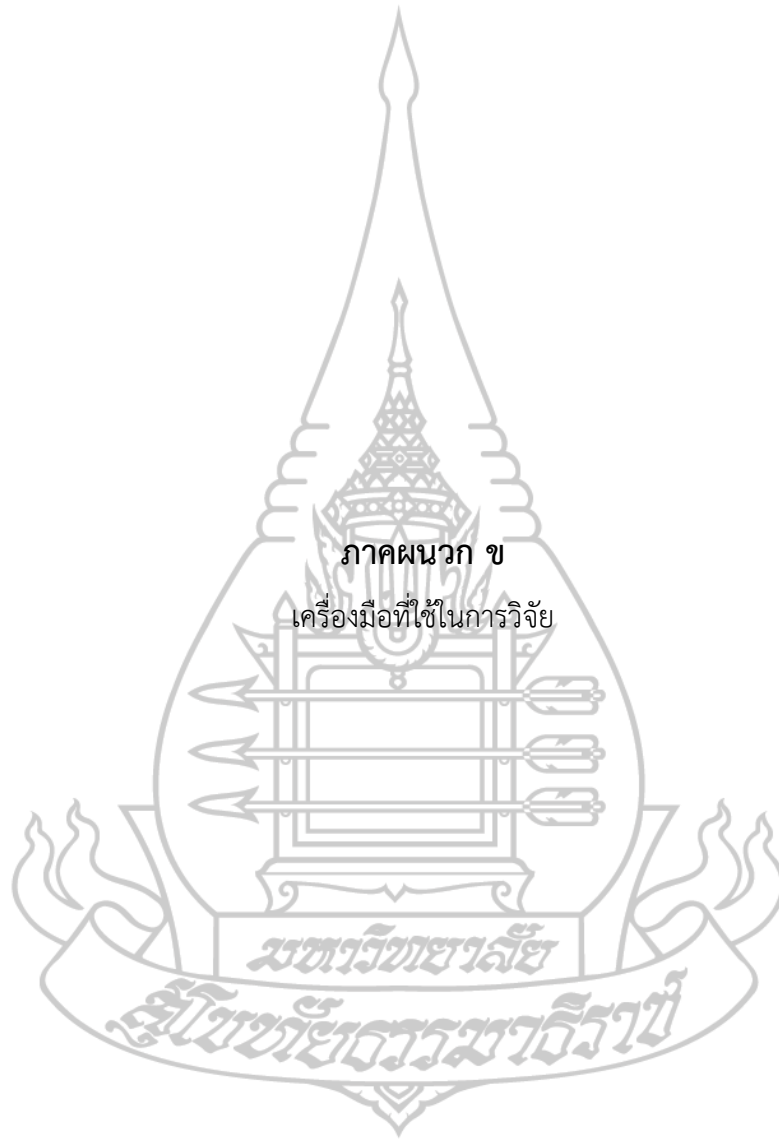
ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถานที่ทำงาน : คณะคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

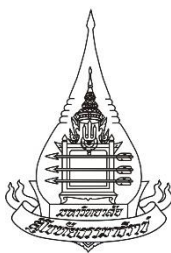
วุฒิการศึกษา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : OR, Simulation , Applied Statistics

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของ
ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ประสบการณ์ในการทำงาน 5) ตำแหน่ง และ 6) ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการทบทวน ต่อตัวท่านแต่อย่างใด ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาในการตอบแบบสอบถาม

นายพล สมบูรณ์

นักศึกษาลัทธิสุตรศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 - 60 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

21 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่ง

ครูผู้ช่วย

ครู

ครูชำนาญการ

ครูชำนาญการพิเศษ

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ขนาดสถานศึกษา

เล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 0 - 120 คน)

กลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 720 คน)

ใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 721 - 1,680 คน)

ใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,681 คนขึ้นไป)

7. อำเภอในสังกัด สพป. ขอนแก่น เขต 5

ชุมแพ

ภูเวียง

หนองเรือ

- สีชมพู
 ภูผาม่าน
 นหนองนาคำ
 เวียงเก่า

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงช่อง
 เดียวในแต่ละข้อโดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับของทักษะ				
		5	4	3	2	1
ทักษะด้านวิสัยทัศน์						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมาย สถานศึกษาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ ของสถานศึกษา					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครู มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติในการสื่อสาร วิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันกับครู เพื่อให้การ บริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์					
ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์						
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่าง อิสระ เพื่อสร้างแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการบริหาร สถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์					

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับของทักษะ				
		5	4	3	2	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และแก้ไขปัญหา					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาประยุกต์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูในการสร้างสรรค์ผลงานของสถานศึกษา					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจให้ครูได้ริเริ่มพัฒนา และสร้างสรรค์นวัตกรรม					
8.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น					
ทักษะด้านการสื่อสาร						
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทศนคติ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน					
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำหรือชี้แนะแก่ครูให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ในการสื่อสารภายในสถานศึกษา					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจผลกระทบที่มีต่อสถานศึกษาจากการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร					
ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล						
14.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา					

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับของทักษะ				
		5	4	3	2	1
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ					
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและแก้ไขปัญหาในการทำงาน					
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์						
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครู โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้เกียรติครู					
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักจิตวิทยาส่งเสริมให้ครูมีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขความขัดแย้ง และชื่นชมให้กำลังใจเมื่อครูทำในสิ่งที่ถูก					

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 5

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงช่อง
เดียวในแต่ละข้อโดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การจัดการเรียนรู้ของครู	ระดับของความเห็น				
		5	4	3	2	1
การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้						
1.	ครูนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้					
2.	ครูมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้การสนับสนุน					
3.	ครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้					
4.	ครูเลือกวิธีการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
5.	ครูได้รับการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาม					
การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้						
6.	ครูระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น					

ข้อที่	การจัดการเรียนรู้ของครู	ระดับของความเห็น				
		5	4	3	2	1
7.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน					
8.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน					
9.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน					
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ						
10.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
11.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
12.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเชิงรุก โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Active Learning) และครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ					
13.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้					
การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู						
14.	ครูนำสิ่งที่อยู่รอบตัว เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้					
15.	ครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ครูใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชันสำหรับการจัดการเรียนรู้บนสมาร์ทโฟน และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น					

ข้อที่	การจัดการเรียนรู้ของครู	ระดับของความเห็น				
		5	4	3	2	1
17.	ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้มากระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
18.	ครูวัดและประเมินผลความรู้ในสาระวิชาแกน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีการบูรณาการวิธีการประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย					
19.	ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน					
20.	ครูใช้กรอบการประเมินที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปันในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้					
21.	ครูนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน					

----- ขอขอบคุณครับ -----

ภาคผนวก ค

ค่าสถิติต่าง ๆ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ทักษะด้านวิสัยทัศน์									
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมายสถานศึกษาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันกับครูในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์									
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาความรู้และค้นหาคำตอบอย่างอิสระ เพื่อสร้างแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาสังเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม และ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	แก้ไขปัญหา พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพ การศึกษา								
6.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางการ บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มา ประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานของ สถานศึกษาและครู	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแรงบันดาลใจ ให้ครูในสถานศึกษาได้ริเริ่มพัฒนาและ สร้างสรรค์นวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางการ บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มา พัฒนาการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มี คุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ทักษะด้านการสื่อสาร									
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ค่านิยม ทักษะ และ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่าง ชัดเจน ถูกต้อง และรัดกุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาเจรจาต่อรองโน้มน้าว และกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษามี ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำหรือ ชี้แนะแก่ครูในสถานศึกษาให้สามารถ ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง นำไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมายของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้สื่อและ เทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	กับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ในการ สื่อสารภายในสถานศึกษา								
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจผลกระทบใน การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล									
14.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่าง สร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร สถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา ให้ชุมชนได้รับทราบ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและ แก้ไขปัญหาในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์									
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครูใน สถานศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	และความต้องการของแต่ละบุคคลใน สถานศึกษา								
20.	ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์และ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งให้ เกียรติครูในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักพรหมวิหาร 4 ส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีความสุข ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิ บาลในการแก้ไขความขัดแย้ง และชื่นชม ให้กำลังใจเมื่อครูในสถานศึกษาทำในสิ่ง ที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ของครู	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนรู้									
1.	ครูนำหลักการของหลักสูตรไปปฏิบัติให้ บังเกิดผลในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมความพร้อม ของครูในสถานศึกษาที่จะนำหลักสูตรไป ใช้ในการจัดการเรียนรู้	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3.	ครูจัดทำแผนการสอนก่อนจะนำไปสู่ ภาคปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.	ครูเลือกวิธีการสอน การวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ของคุณครู	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	เรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร								
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศและติดตามผลการนำหลักสูตรในสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้									
6.	ครูระบุถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9.	ครูกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญ									
10.	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา การตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และมีลักษณะเชิงรุก โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ของครู	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
12.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Active Learning) และครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
13.	ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู									
14.	ครูนำสิ่งที่อยู่รอบตัว เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15.	ครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16.	ครูนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชัน สำหรับการจัดการเรียนรู้บนสมาร์ทโฟน และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
17.	ครูใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ มากกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้									
18.	ครูวัดและประเมินผลความรู้ในสาระวิชา แกน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ของครู	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีการบูรณาการวิธีการประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย								
19.	ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20.	ครูใช้กรอบการประเมินที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปันในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21.	ครูนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

Try out

การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach

Reliability

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

ค่าความเที่ยงเป็นรายด้านของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านวิสัยทัศน์

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.924	.927	3

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดสร้างสรรค์

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.913	.917	5

3. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.913	.915	5

4. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.916	.918	5

5. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านมนุษยสัมพันธ์

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.974	.976	4

ค่าความเที่ยงของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.981	.981	22

ค่าความเที่ยงของการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.966	.969	21

ค่าสถิติต่าง ๆ จากการวิเคราะห์ข้อมูล

(ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย)

เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนรู้ของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

	x1	x2	x3	x4	x5	Xtotal	y1	y2	y3	y4	y5	Ytotal	
x1	Pearson Correlation	1	.795**	.788**	.730**	.652**	.851**	.584**	.377**	.399**	.310**	.460**	.491**
	Sig. (2-tailed)		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
x2	Pearson Correlation	.795**	1	.897**	.858**	.766**	.957**	.695**	.515**	.543**	.416**	.588**	.630**
	Sig. (2-tailed)	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
x3	Pearson Correlation	.788**	.897**	1	.835**	.760**	.946**	.670**	.504**	.540**	.448**	.568**	.622**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
x4	Pearson Correlation	.730**	.858**	.835**	1	.761**	.924**	.617**	.410**	.437**	.341**	.503**	.531**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
x5	Pearson Correlation	.652**	.766**	.760**	.761**	1	.865**	.681**	.498**	.439**	.401**	.505**	.582**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
Xhat	Pearson Correlation	.851**	.957**	.946**	.924**	.865**	1	.715**	.512**	.526**	.426**	.581**	.633**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
y1	Pearson Correlation	.584**	.695**	.670**	.617**	.681**	.715**	1	.773**	.732**	.630**	.790**	.899**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
y2	Pearson Correlation	.377**	.515**	.504**	.410**	.498**	.512**	.773**	1	.756**	.650**	.734**	.881**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
y3	Pearson Correlation	.399**	.543**	.540**	.437**	.439**	.526**	.732**	.756**	1	.837**	.778**	.909**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
y4	Pearson Correlation	.310**	.416**	.448**	.341**	.401**	.426**	.630**	.650**	.837**	1	.751**	.854**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
y5	Pearson Correlation	.460**	.588**	.568**	.503**	.505**	.581**	.790**	.734**	.778**	.751**	1	.910**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
Ytotal	Pearson Correlation	.491**	.630**	.622**	.531**	.582**	.633**	.899**	.881**	.909**	.854**	.910**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.630 ^a	.397	.395	.35612	.397	213.923	1	325	.000
2	.649 ^b	.421	.417	.34956	.024	13.325	1	324	.000
3	.655 ^c	.429	.424	.34747	.009	4.898	1	323	.028
4	.662 ^d	.439	.432	.34522	.009	5.228	1	322	.023

a. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

b. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

c. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร

d. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.694	.120		22.389	.000
	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	.396	.027	.630	14.626	.000
2	(Constant)	2.502	.129		19.352	.000
	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	.280	.041	.446	6.782	.000
	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	.160	.044	.240	3.650	.000
3	(Constant)	2.387	.139		17.215	.000
	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	.176	.062	.280	2.820	.005
	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	.134	.045	.202	2.985	.003
	ทักษะด้านการสื่อสาร	.157	.071	.217	2.213	.028
4	(Constant)	2.524	.150		16.807	.000
	ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	.235	.067	.375	3.500	.001
	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	.162	.046	.243	3.497	.001
	ทักษะด้านการสื่อสาร	.195	.072	.269	2.689	.008
	ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล	-.157	.069	-.201	-2.287	.023

a. Dependent Variable: การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	27.131	1	27.131	213.923	.000 ^b
	Residual	41.218	325	.127		
	Total	68.348	326			
2	Regression	28.759	2	14.379	117.680	.000 ^c
	Residual	39.590	324	.122		
	Total	68.348	326			
3	Regression	29.350	3	9.783	81.030	.000 ^d
	Residual	38.998	323	.121		
	Total	68.348	326			
4	Regression	29.973	4	7.493	62.875	.000 ^e
	Residual	38.375	322	.119		
	Total	68.348	326			

a. Dependent Variable: การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

b. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

c. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

d. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร

e. Predictors: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

Excluded Variables ^a								
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics		
						Tolerance	VIF	Minimum Tolerance
1	ทักษะด้านวิสัยทัศน์	-.028 ^b	-.398	.691	-.022	.368	2.720	.368
	ทักษะด้านการสื่อสาร	.292 ^b	3.041	.003	.167	.196	5.109	.196
	ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล	-.038 ^b	-.454	.650	-.025	.264	3.793	.264
	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	.240 ^b	3.650	.000	.199	.413	2.420	.413
2	ทักษะด้านวิสัยทัศน์	-.057 ^c	-.808	.420	-.045	.363	2.752	.261
	ทักษะด้านการสื่อสาร	.217 ^c	2.213	.028	.122	.183	5.466	.179
	ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล	-.147 ^c	-1.705	.089	-.094	.237	4.211	.233
3	ทักษะด้านวิสัยทัศน์	-.105 ^d	-1.450	.148	-.081	.338	2.957	.163
	ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล	-.201 ^d	-2.287	.023	-.126	.225	4.440	.152
4	ทักษะด้านวิสัยทัศน์	-.093 ^e	-1.297	.195	-.072	.336	2.973	.142

a. Dependent Variable: การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

b. Predictors in the Model: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

c. Predictors in the Model: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

d. Predictors in the Model: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร

e. Predictors in the Model: (Constant), ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์, ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล

ภาคผนวก ง

สำเนาหนังสือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๒5๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒3 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายพล สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุม เนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086-790-9746

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โทร. 8506

ที่ อว 0602.16 (บ) ๒5๖ วันที่ ๒3 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อาจารย์ คูวิธน์ไพศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายพล สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086-790-9746

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๒5๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒3 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายพล สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาถ แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086-790-9746

ที่ อว.0602.16 (บ) / 656

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ อึ้งปัญญาตวงศ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายพส สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086-790-9746

ที่ อว.0602.16 (บ) / 656

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒3 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เรืองสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายพส สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 086-790-9746

ที่ อว.0602.16 (บ) / 742

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๖ กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน	1	ฉบับ
	2. QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน	1	ฉบับ

ด้วยนายพล สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ โดยการตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยนี้ ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 085-741-2533

ที่ อว.0602.16 (บ) / 746

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

28 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน	1	ฉบับ
	2. QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน	1	ฉบับ

ด้วยนายพล สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากข้าราชการครูในสถานศึกษาในสังกัดของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 085-741-2533

ที่ อว.0602.16 (บ) / 746

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

28 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ
2. QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนายพล สมบูรณ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากข้าราชการครูในสถานศึกษาในสังกัดของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรนักศึกษา 083-8931617

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายพล สมบูรณ์
วัน เดือน ปี เกิด	19 มกราคม 2530
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	วท.บ. สถิติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2553
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านท่าช้างน้อยโนนสวรรค์ อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น
ตำแหน่ง	ครู

